

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · februari 2017 · jaar 21 · #01

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Hoe gezond is de Rand?

Nora Theys
'Je hele wezen
is bij schilderen
betrokken'

Hoe Vilvoorde deradicaliseert

+ AGENDA

Rudi Vranckx
Oorlog heeft
vele gezichten

Op zoek naar
een geschikte sport:
skiën

Paul Vanderhasselt uit Mollem werd vorige maand door Michel Croes aangeduid om *deketing* voort te zetten.

10
14

Klein, hecht en sterk

Paul Vanderhasselt werd geboren in een typische Brabantse hoeve in Zellik. Iets wat je vandaag nog nauwelijks mogelijk acht. 'Toen was Zellik een landelijke gemeente en de school bijna uitsluitend Nederlandstalig. Ik heb de verstedelijking en verfransing van dichtbij meegemaakt. Ik herinner me bijvoorbeeld nog dat we – toen Zellik nog een onafhankelijke gemeente was – vanaf het eerste of tweede leerjaar Franse les kregen. De gemeente richtte die de lessen in. Niet vergeten: ik spreek over de jaren 50, in andere scholen was daar toen geen sprake van.'

DIE TALEN, MENEER

'Door de fusie van Zellik met Asse heeft de gemeente die verfransing – of misschien eerder internationalisering – proberen te stoppen, maar het is een natuurlijke evolutie. Eentje waar ik niet tegen ben, maar soms wel verbaasd naar kijk. Tijdens buurtfeesten nemen Roemenen en Hongaren deel aan de activiteiten, maar Franstaligen krijg je nauwelijks over de vloer. Ik vind dat toch wat paradoxaal. Na al die jaren is aan beide zijden dat negatieve beeld over elkaar nog altijd aanwezig.'

Terwijl het ook anders kan. 'Mijn vrouw stamt deels af van een Waalse familie. Haar vader was een Franstalige apotheker, die zich in de Rand vestigde, maar hij wou absoluut dat zijn kinderen naar een Nederlandstalige school gingen en zich inburgerden. Dat is perfect gelukt. Vandaag zie ik dat Franstaligen zich hier vestigen, maar dat hun kinderen wel nog in Brussel schoollopen. Vroeger was dat moeilijker; de goede mobiliteit vandaag maakt dat mogelijk.'

SLUIJROUTE

Twintig jaar woont Vanderhasselt intussen in Mollem, deelgemeente van Asse. 'Ik woon

onder de kerktoeren in het centrum van de gemeente; als ik 50 meter verder stap, zie ik de weiden. Dat blijft toch uniek aan deze regio. Wat Mollem nog unieker maakt, is de dorpsgemeenschap. Het leeft hier nog. Naar buurtfeesten komt minstens de helft van de bewoners. Ondanks de kleine gemeenschap hebben we hier alles: restaurants, cafés, bakkerij, slagers, enzovoort. Daar kunnen vele gemeenten van onze grootte jaloers op zijn. Ook dat draagt bij aan het dorpsgevoel.'

Toch ondervindt ook het kleine Mollem enige nadelen van de verstedelijking. 'Niet zozeer in de bebouwing. Het landelijke gebied is hier nog ruimschoots aanwezig. Het gaat vooral over de mobiliteit. Momenteel woon ik wel in de rustigste straat ter wereld. De straat is afgesloten door problemen met de riolering, maar de hoofdstraat kan het sluipverkeer slechts moeilijk slikken.' Een aandachtige automobilist weet dat je het centrum van Asse zo veel mogelijk moet mijden. 'Mollem is dan één van de eerste sluiproutes. Soms is het aanschuiven van het centrum tot in Bollebeek. Dat is onprettig en onveilig. Vooral voor de dorpschool in Mollem, die langs de drukke straat ligt. Kinderen en geënerveerde, wachtende chauffeurs: dat gaat niet samen. In samenspraak met de gemeente werken we aan een oplossing. Ik zie de toekomst hoopvol tegemoet.'

'Ondanks een paar mindere kantjes woon ik hier graag. Mollem is een pareltje waar de mensen nog goed samenwerken aan dorpsactiviteiten en met elkaar samenleven. Het is een voorbeeld van hoe een gemeente er zou moeten uitzien. Mollem is klein, maar samen hecht en sterk.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

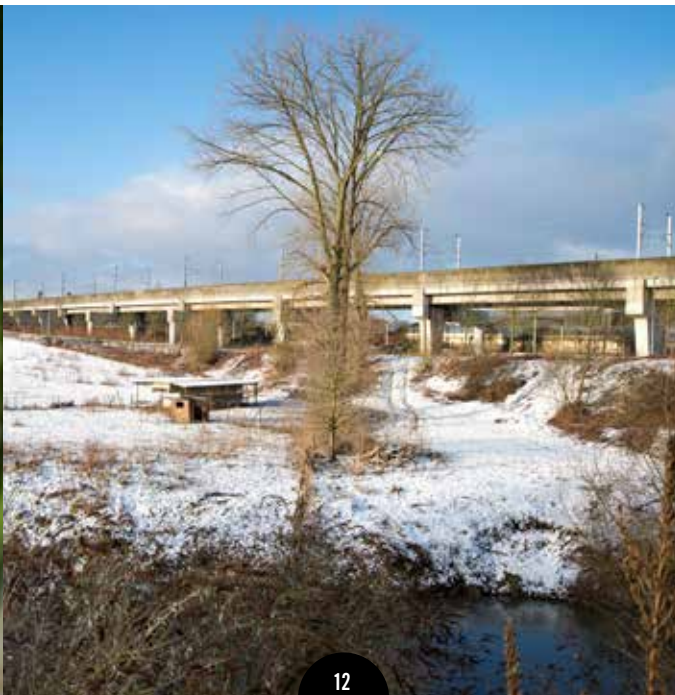
AGENDA

FEBRUARI
2017

ABONNEMENT 15 € voor wie in de Rand woont, 20 € voor wie buiten de regio woont (9 nrs/jaar). • Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

VERDELING RandKrant februari wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

12
13

04
24

INHOUD

04

10

20

06 VAN **ASSETOTZAVENTEM**

09 MIJN**PLEK**

13 FRANK**ACHTERNA**

14 OP**VERKENNING**

15 MIJN**GEDACHT**

16 **MIDDENIN**

19 WIE**KWEEKTDAT**

22 **INTERVIEW**

26 **BOUW**WERK

32 GEMENGDE**GEVOELENS**

Hoe gezond is de Rand?

Eén op vijf kinderen in Vilvoorde kampt met overgewicht. In Sint-Genesius-Rode is dat niet meer dan één op tien. In Drogenbos sterven bijna dubbel zo veel mensen aan hart- en vaatziekten dan in Kraainem. Waar je woont in de Rand en wat je socio-economische situatie is, heeft een grote impact op je gezondheid.

EN

'Je hele wezen is bij schilderen betrokken'

'De blik speelt een grote rol in mijn werk. Betrokkenheid, daar is het om te doen.' Kunstenaar Nora Theys uit Alsemberg tekent en schildert. Van postzegels tot levensgrote portretten en alle formaten daartussen. Contact leggen, communiceren. Met haar onderwerpen en haar publiek. Dat wil ze doen.

FR

Hoe Vilvoorde deradicaliseert

'De oplossing is niet: deuren dicht voor de moslimgemeenschap, wel het tegenovergestelde.' De basisprincipes zijn: het vertrouwen van de moslimgemeenschap verdienen, geduldig en permanent overleggen, ingaan op de problemen van jongeren die kunnen radicaliseren door hen aandacht en warmte te geven.

FR

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur en coördinatie** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legrève • **Redacteurs** Michaël Bellon, Mirek Cerny, Bart

Claes, Tina Deneyer, Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvínck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Van den bergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767

57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Jeroen Windey, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(r)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Woonplaats en socio-economische situatie hebben grote impact op gezondheid

Hoe gezond is de Rand?

Eén op vijf kinderen in Vilvoorde kampt met overgewicht. In Sint-Genesius-Rode is dat niet meer dan één op tien. In Drogenbos sterven bijna dubbel zo veel mensen aan hart- en vaatziekten dan in Kraainem. Waar je woont in de Rand en wat je socio-economische situatie is, heeft een grote impact op je gezondheid.

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

Met welke gezondheidsproblemen kampen de inwoners van de Rand? Wat zijn de risicofactoren? Hoe gezond of ongezond voelen ze zich? Onderzoekster Vicky Heylen van het steunpunt sociale planning van de provincie Vlaams-Brabant dook in de cijfers en bundelde haar bevindingen in het dossier *Gezondheid in Vlaams-Brabant*. De cijfers laten grote verschillen zien naargelang de woonplaats. Wie in Vilvoorde of Machelen woont, heeft een gemiddelde lage levensverwachting: Vilvoorde 79,7 en Machelen 79,4 jaar. In Kraainem is dat 83,1, in Wezembeek-Oppem 82,7, in Tervuren 82,9 en in Sint-Genesius-Rode 82,5 jaar. Hoe is dit te verklaren? 'De levensverwachting blijkt sterk afhankelijk van de socio-economische status', stelt Heylen vast. 'In gemeenten waar de inwoners gemiddeld genomen hoger opgeleid zijn, ligt de levensverwachting ook hoger.'

ZENNEVALLEI VERSUS ZUIDOOSTELIJKE GEMEENTEN

Dat hoeft volgens de onderzoekster niet te verbazen. 'Enerzijds hangt een hogere scholing doorgaans samen met een hoger inkomen en een minder fysiek belastende baan. Anderzijds wordt van hoger geschoolden ook verwacht dat ze het belang van gezondheidsadviezen beter inschatten. In Leuven en de omliggende gemeenten blijkt een relatief groot deel van de inwoners een diploma hoger onderwijs te bezitten. Ook in de zuidostrand ligt dit aandeel hoog. In het oosten van de provincie en in de gemeenten rond de Zennevallei ligt dit aandeel dan weer relatief laag.' Het aandeel hooggeschoolden in de Rand is het hoogst in Linkebeek, Sint-Genesius-Rode,

Kraainem, Wezembeek-Oppem en Tervuren. Daar is meer dan 43% hooggeschoold. In Vilvoorde, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw en Halle is dat tussen de 19,9 en 27,4%. Het mediaan inkomen van elke gemeente volgt deze trend, net als het aandeel inwoners dat een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering krijgt. Deze verhoogde tegemoetkoming

'De kans is groot dat de kinderen met overgewicht over veertig jaar de volwassenen met hart- en vaatziekten worden.'

wordt automatisch toegekend aan mensen die een uitkering krijgen zoals een leefloon of verhoogde kinderbijslag. In grote lijnen betekent dit dat de inwoners van de oude industrie-as in de Zennevallei gemiddeld een lager inkomen hebben, vaker laagopgeleid zijn en meer gezondheidsrisico's lopen.

OBESITAS BIJ KINDEREN

Het aantal sterfgevallen door hart- en vaatziekten varieert sterk. In Kraainem sterven er 205 mensen per 100.000 inwoners aan hart- en vaatziekten. In Drogenbos zijn er dat meer dan 340. Ook Vilvoorde, Linkebeek en Steenokkerzeel scoren hoog. Het wordt verontwaardigend als we deze cijfers vergelijken met het aandeel kinderen dat kampt met overgewicht of obesitas. 'In het Vlaams Gewest

wordt voor 16% van de leerlingen op medisch onderzoek een te hoog gewicht gemeten. In Vlaams-Brabant is dit aandeel met 14,6% iets lager. Toch zien we grote verschillen tussen de gemeenten onderling. De laagste percentages worden gemeten ten zuidoosten van Brussel waar amper één op de tien leerlingen een BMI heeft dat als te hoog beschouwd wordt. In de gemeenten rond de Zennevallei loopt dit aandeel op tot ongeveer één op de vijf onderzochte leerlingen. Zowel binnenlands als buitenlands onderzoek stelden eerder vast dat er een omgekeerd evenredig verband bestaat tussen het hebben van overgewicht en het opleidingsniveau. Anders gezegd, hoe lager het opleidingsniveau, hoe hoger de kans op overgewicht.'

En omdat het over obesitas bij kinderen gaat, lijkt de gezondheidskloof tussen de 'rijkere' en 'armere' gemeenten niet meteen te dichten. 'De kans is groot dat de kinderen met overgewicht over veertig jaar de volwassenen met hart- en vaatziekten worden. Er bestaat intergenerationale armoede, maar ook zo iets als intergenerationale gezondheidsarmoede. Als je als kind niet wordt geleerd om regelmatig naar de tandarts te gaan, gezond te eten en te bewegen, doe je dat ook niet als je volwassen bent.'

KANKER

Opvallend is dat Vilvoorde en Machelen ook meer sterfgevallen door kanker tellen dan de andere gemeenten in de Rand. Ook hier scoren de gemeenten in het zuidoosten van de Rand – Wezembeek-Oppem, Kraainem, Tervuren, Overijse, Sint-Genesius-Rode – het best met minder dan 225 sterfgevallen per 100.000 inwoners. In Vilvoorde en Machelen is dat cijfer hoger dan 280. Dat is evenveel als in Kapelle-op-den-Bos, waar de historische asbestvervuiling van de Eternitfabriek het hoge cijfer verklaart. Bij hart- en vaatziekten is er een duidelijke link met een ongezonde levensstijl, bij kanker is dat niet zo. 'Het is gissen naar de oorzaak', zegt onderzoekster Heylen. 'Ligt het aan de leefomgeving of de levensstijl? Is het genetisch? Is het omdat mensen minder snel een dokter bezoeken?'

HEALTH PICTURE IN THE RAND

One in five children living in Vilvoorde is overweight. The figure for Sint-Genesius-Rode is no more than one in ten. In Drogenbos nearly twice as many people die of heart and vascular diseases as in Kraainem. Where you live in the Rand and your position in the social and economic pecking order have a huge impact on your health. 'Life expectancy is apparently largely dependent on a person's socio-economic status', writes the researcher Vicky Heylen in the report *Gezondheid in Vlaams-Brabant* (Health in Flemish Brabant). 'In municipalities where the inhabitants have a higher average educational attainment, expectancy is higher as well.' The statistics for child obesity show the 'rich' and 'poor' health gap is not being bridged. 'It is very likely that overweight children will end up as adults with heart and vascular diseases in 40 year' time. Apart from intergenerational poverty, there is also such a thing as intergenerational health poverty. 'Noise pollution and fine particulates also have an impact. The maximum limits set by the World Health Organisation are being exceeded in several Rand municipalities.

twalf keer zo hoog dus dan de norm van de Wereldgezondheidsorganisatie.

CULTUURVERSCHIL

Tot slot is er ook een verschil in hoe Nederlandstalige en Franstalige inwoners hun gezondheid 'organiseren'. Elke ouder is verplicht om zijn of haar kind te laten vaccineren tegen polio. Terwijl Kind & Gezin in Oost-Brabant in bijna alle gemeenten meer dan 80% van de kinderen vaccineert, is dat in de Rand veel minder. In Kraainem, Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode, Linkebeek en Drogenbos zelfs minder van 50%. 'Dat betekent niet dat de kinderen er niet ingeënt worden', zegt Heylen. 'De ouders richten zich vaker tot ONE, de Franstalige tegenhanger van Kind & Gezin, of tot hun huisarts of pediatre.' Ook het aantal bezoeken aan de huisarts ligt in de Rand opvallend lager dan in het arrondissement Leuven. De inwoners gaan er vaker naar de (Franstalige) wijkgezondheidscentra in de Rand of Brussel.

i Je kan het dossier *Gezondheid in Vlaams-Brabant* gratis aanvragen of downloaden via www.vlaamsbrabant.be/publicaties.

De norm voor geluidshinder en fijn stof van de Wereldgezondheidsorganisatie wordt in heel wat gemeenten in de Rand overschreden.

GELUIDSHINDER EN FIJN STOF

In het dossier *Gezondheid in Vlaams-Brabant* neemt Heylen ook enkele omgevingsfactoren onder de loep, zoals geluidshinder en luchtvervuiling. Voor geluidshinder hanteert de Wereldgezondheidsorganisatie een grenswaarde van Lden 55dB. Lden staat voor Level day-evening-night en houdt er rekening mee dat geluid 's avonds en 's nachts meer hinder veroorzaakt dan overdag. Bij een Lden van 55dB veroorzaakt luchtverkeer hinder bij 27% van de betrokken inwoners. De luchthaven overschrijdt (in 2011) deze norm rond de aan- en uitvliegroutes boven Erps-Kwerps, Nossegem, Steenokkerzeel, Zaventem, Sint-Stevens-Woluwe, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Sterrebeek, Diegem,

Melsbroek, Kampenhout, Machelen en Vilvoorde, en ook boven Evere en Schaarbeek.

Hoe is het gesteld met de luchtvervuiling? Epidemiologische onderzoeken geven aan dat vooral fijn stof een negatief effect heeft op de gezondheid. Fijn stof bestaat uit deeltjes die een diameter hebben die kleiner is dan 10 microgram (μg). De Europese grenswaarde is $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Deze norm mag volgens Europa maximaal 35 dagen per jaar overschreden worden. De Wereldgezondheidsorganisatie hanteert een veel striktere richtlijn van drie dagen. In de Rand wordt de grens van $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ op de meeste plaatsen 16 tot 20 dagen per jaar overschreden, maar in de buurt van de RO stijgt dit naar waarden van 36 tot 50 dagen. Minstens

Natuur beleven

JEZUS-EIK Gaat je hart sneller kloppen in het Zoniënwoud en wil je je liefde voor de natuur graag delen met anderen? Dan is de cursus Natuurgids Zoniën misschien iets voor jou. Natuurpunt en Natuurgroepering Zoniënwoud zijn op zoek naar nieuwe gidsen. 'De cursus biedt een hele waaier aan thematische lessen over fauna en flora, ecologie, geologie en natuurbeheer. Tijdens de practica leer je hoe je een boeiende wandeling uitstippelt en hoe je een groep mensen de natuur laat beleven en ontdekken', vertelt Iris Buedts van Natuurpunt. De cursus omvat dertig activiteiten gespreid over een heel jaar, waarvan de helft midden in de natuur. De binnenlessen krijg je in gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik. - TD

 cursus Natuurgids Zoniën: iris.buedts@cvn.natuurpunt.be, 03 205 17 58, www.ngz.be

Brussel en voetbal

KRAAINEM Voetbalfanaten en Brusselminnaars hebben een vette kluif aan het nieuwe boek *Aftrap in Brussel. De vergeten geschiedenis van het voetbal in de hoofdstad* van Kurt Deswert uit Kraainem. 'Ik ben al sinds mijn prille jeugd fan van het Brusselse voetbal. Toen ik een tijdje geleden een rondleiding voorbereide in een aantal Brusselse stadions is de zaak wat uit de hand gelopen', lacht Deswert. Het resultaat is een turf van 400 pagina's dat de meest uiteenlopende aspecten van het Brusselse voetbal behandelt. 'De rode draad is de geschiedenis van Brussel. Die van het voetbal in Brussel heeft namelijk ook te maken met bijvoorbeeld de opkomst van de bourgeoisie in de hoofdstad, de Congolese onafhankelijkheid, en noem maar op. Ik laat de legendarische clubs en hun coryfeeën uiteraard niet links liggen, maar het gaat ook over de meer verdoken geschiedenis van het Brusselse voetbal. Die van de Brusselaar Louis Van Hege die in Milaan de vader van het Italiaanse voetbal werd, bijvoorbeeld, of van Rik Coppens en Jozef Masopust bij Crossing Molenbeek.' - TD

 Aftrap in Brussel. De vergeten geschiedenis van het voetbal in de hoofdstad is verschenen bij Bergerhoff & Lamberigts; kurtdeswert@hotmail.com

School in kerk

MERCHTEM In Merchtem overweegt het gemeentebestuur om een aantal klaslokalen van de Ten Bos-school onder te brengen in de kerk van deelgemeente Peizegem. 'Het aantal leerlingen in onze gemeentelijke basisschool groeit de laatste jaren sterk. Ook de komende jaren zullen er wellicht veel nieuwe leerlingen bijkomen; er worden namelijk heel wat nieuwe woningen gebouwd in Peizegem', vertelt burgemeester Eddie De Block (Open VLD). 'De school is vlak naast de kerk. We bekijken hoe creatief we met de ruimte van de kerk kunnen omgaan, want de school heeft nood aan extra lokalen. De erediensten moeten er kunnen blijven plaatsvinden, maar die zijn meestal buiten de schooluren. Een werkgroep bekijkt wat er mogelijk is en of er voldoende draagvlak is bij het bisdom en de bevolking.' Het gemeentebestuur wil een gelijkwaardig scenario bekijken voor de bestemming van de kerk van deelgemeente Brussegem. Daar zou de Vrije Basisschool Rinkeling kunnen uitbreiden. - TD

Ongelijke verdeling politiedotaties

VLAAMSE RAND De politiezones in de Vlaamse Rand krijgen per inwoner minder federaal overheidsgeld dan de korpsen in de rest van het land. Gemiddeld krijgen de politiezones 80 euro per inwoner. In Vlaams-Brabant is dat 54 euro per inwoner; in Halle-Vilvoorde zelfs maar 50. In de Vlaamse Rand, en ook in bepaalde zones in Brussel, zijn er grote onderlinge verschillen. 'Dat is maar liefst drie keer minder dan in sommige Ardense dorpen', merkt Hans Bonte (SP.A) op, burgemeester van Vilvoorde en ondervoorzitter van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde. 'De ongelijke verdeling van de politiedotaties dateert van de politiehervorming. Door de grote bevolkingstoename in de Rand wordt het probleem almaar scherper. Moest de scheve situatie rechtgetrokken worden, zou dat voor Vilvoorde alleen al 1 miljoen euro extra betekenen voor onze politie.' De roep naar een hervorming van de politiedotaties klinkt steeds luider, maar minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon (N-VA) houdt de boot af omdat het politiek erg gevoelig ligt. - TD

Uitbreiding luchthaven?

ZAVENTEM De volgende jaren zal het passagiersvervoer wereldwijd met bijna 4% groeien; het goederentransport met 4,7%. Daarom wil Brussels Airport de volgende jaren fors investeren en uitbreiden. CEO Arnaud Feist maakt zich sterk dat dankzij de investeringen het aantal banen in 2020 zal stijgen van 60.000 naar 75.000, in 2040 zelfs naar 120.000. Brussels Airport wil een nieuw, prestigieus bedrijvencomplex neerpotten, twee nieuwe pieren bouwen en Brucargo herinrichten. Al die extra jobs klinken werkgeversorganisatie VOKA als muziek in de oren. 'De concurrentie uit onze buurlanden is enorm. De voorbije jaren groeiden de luchthavens daar, terwijl de onzekerheid en politieke blokkades in ons land er voor zorgden dat we de boot misten. Dat kunnen we ons niet meer permitteren. Vanaf nu is het evolueren of uitdoven. Daarom zijn we voorstander van een luchthaven die aangepast is aan de toekomst, zowel qua capaciteit, mobiliteit als werkgelegenheid', zegt Peter Van Biesbroeck, directeur van VOKA Vlaams-Brabant. De luchthavenuitbater wil ook de capaciteit van de baaninfrastructuur verhogen door of de verlenging van baan 07R/25L of de verlenging van de taxiweg naast die baan. Op die plannen komt er flink wat reactie. In Machelen worden ze op gejuich onthaald. 'Momenteel vertrekt 88% van de vliegtuigen op 25R, dus die gaan allemaal boven Diegem. Dat is zo sinds 1958. Nu komt er eindelijk een mogelijkheid waarbij we ontlast kunnen worden. We vragen dan ook wat solidariteit van de andere gemeenten', aldus burgemeester Jean-Pierre De Groef (SPA). In Zaventem en Steenokkerzeel wordt er minder enthousiast gereageerd op de uitbreidingsplannen. 'Als 25L verlengd wordt, dan worden Nossegem en Sterrebeek onleefbaar', klinkt het bij Peter Rosel (Open VLD), schepen in Zaventem. 'Als het met de verlenging de bedoeling is om het Brussels Gewest te vermijden, dan is het hoog tijd voor identieke geluidsnormen in de drie gewesten. Philippe Touwaide, de Franstalige ombudsman van Brussels Airport, gooide onlangs olie op het vuur door een nieuwe piste te suggereren te midden van de velden. 'Totaal absurd', klonk het onder meer bij Kurt Ryon (Klaver/N-VA), burgemeester van Steenokkerzeel. Eén ding is zeker: er wacht topdiplomaat Jan Grauls een

zwarte taak. Hij is voorzitter geworden van Forum 2040, het dialoogplatform waarin met alle betrokkenen overlegd zal worden over de uitbreiding van Brussels Airport. Een gespecialiseerd bureau gaat het hele debatproces begeleiden. 'Deze professionele aanpak garandeert de onafhankelijkheid van Forum 2040. Als voorzitter is het mijn taak om alle deelnemers aan deze open dialoog aan het woord te laten, antwoorden te zoeken op hun vragen en het debat te leiden. Het is een taak die ik ter harte neem omdat ik, door mijn professionele ervaring, sterk geloof in de kracht van een constructieve dialoog', aldus Grauls. • TD

Als er een bouwvergunning komt voor het Eurostadion op Parking C in **Grimbergen**, zal **Vilvoorde** bezwaar aantekenen. De stad vreest dat het nieuwe voetbalstadion extra files, fijn stof en overlast zal veroorzaken. • **Wemmel** diende eerder al veertien bezwaren in tegen de vergunningsaanvraag. De gemeente verzet zich ook tegen het afschaffen van de voetweg op Parking C, die letterlijk in de weg ligt. • In **Kraainem** vraagt de Vlaamse oppositiepartij Open veiligheidsmaatregelen voor de verloederde PAT-site, die het doelwit is van vandalen. Er zou een nieuwe polyvalente zaal moeten komen. • In Koningslo gaan burgers en politie samenwerken om de veiligheid te verhogen. Het is het eerste buurtinformatienetwerk (BIN) in **Vilvoorde**. • De uitbreidingswerken aan de stedelijke basisschool De Puzzel in **Koningslo** (Vilvoorde) zijn van start gegaan; ze kosten 3,5 miljoen euro voor 17 extra klassen, goed voor 216 extra plaatsen. • Door een brand in het verwerkingscentrum voor groenafval in Vorst zijn dit jaar uitzonderlijk alle Brusselse kerstbomen, goed voor zo'n 200 ton, verwerkt bij Indaver in **Grimbergen**, waar ze versnipperd en verwerkt worden tot compost. • Dirk Brankaer, sinds 2001 burgemeester van **Overijse**, trekt bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 niet langer de lijst Overijse2002. Lijsttrekker wordt Inge Lenseclaes. • Zo'n 70 'dampers' • gebruikers van de e-sigaret • protesteerden vorige maand met een dampessie voor de woning van minister Maggie De Block (Open VLD) in **Merxtem** omdat ze de nieuwe wet over de e-sigaretten niet zien zitten. • Het plan om van de pastorietuin in **Mollem** een parking te maken, moet worden opgeborgen, want er staat een beschermde boom. Dat maakt de vernieuwing van het historische dorpscentrum complexer. • Het openbaar onderzoek over de plannen van de vernieuwing van het centrum van **Drogenbos** is gestart. • De twee cirkelvormige vliegtuigloodsen op het

recreatief vliegveld van **Grimbergen** worden dit en volgend jaar gerestaureerd. Kostprijs: 1 miljoen euro. • **Diegem** is de gemeente die vorig jaar het vaakst werd overvlogen, zo blijkt uit statistieken van de federale ombudsman voor Brussels Airport. • De gerestaureerde Boskapel in **Imde** zal worden verwarmd met een warmtepomp en wordt zo een 'eco-kerk'. • De provincie Vlaams-Brabant investeerde vorig jaar 2.193.000 euro in 16 fietsprojecten in onder meer Affligem, **Dilbeek**, Galmaarden, Herne, **Machelen**, **Meise**, **Merchtem**, **Sint-Pieters-Leeuw**, **Wemmel** en **Zaventem**, goed voor 18,3 km nieuwe en veilige fietspaden. • **Sint-Pieters-Leeuw** start met taalateliers tijdens de buitenschoolse kinderopvang, zodat anderstalige kinderen of kinderen in een maatschappelijke kwetsbare situatie voortaan spelenderwijs kennis kunnen maken met het Nederlands. • De luchthaven van **Zaventem** voor 100% beveiligen kan niet, maar er is wel nog verbetering mogelijk, zo melden de verschillende vakbondsafgevaardigden van Brussels Airport in de parlementaire commissie die is opgericht na de aanslagen van 22 maart. • Vorig jaar is op Brussels Airport tien keer de procedure 'crash alarm' geactiveerd voor toestellen die in moeilijkheden verkeerden bij het naderen van de luchthaven. • In tegenstelling tot eerdere berichten zal Mini-Europa toch gerenoveerd en opgenomen worden in de vernieuwing van de Heizelvlakte in **Laken**. • Er zijn drie gegadigden om de zwaar vervallen maar beschermde ballonloods op de Pivo-site in **Relegem** een nieuwe bestemming te geven. • De sporthal in **Lot** moest midden januari een weekend dicht blijven omdat het dak het gewicht van de mogelijke sneeuwval misschien niet zou aankunnen. • Kabelabonnees in **Wemmel** en **Drogenbos**, aangesloten bij SFR Belux, worden binnenkort overgenomen door Telenet. • Voor Brandweerzone Vlaams-Brabant West was 2016 een beweging jaar met een aantal aangrijpende interventies, onder andere tijdens de aanslagen van 22 maart. De brandweer rukte 30.403 keer uit, of gemiddeld meer dan 80 keer per dag. In 16.959 gevallen was dat met ambulances. Tot de zone West behoren de brandweerkorpsen van **Asse**, **Dilbeek**, Halle, Lennik, Londerzeel, Opwijk, Tollembeek, **Vilvoorde** en **Zaventem**. • In januari werd de nieuwe busterminal in **Vilvoorde** geopend. • JH

Minder baanvakken aan Reyers

KRAAINEM Het Brussels Gewest wil dit jaar het aantal rijstroken van de E40 Leuven-Brussel bij de toegang van de hoofdstad terugschroeven van zes naar vier of zelfs drie. Vanaf Kraainem zou de E40 dus versmallen. Brussel droomt van een stadsboulevard met plaats voor fietsers en bussen. De reacties op deze plannen zijn gemengd. Werkgeversorganisatie VOKA zegt dat de verkeersellende alleen maar zal toenemen en Brussel minder aantrekkelijk zal worden als economisch centrum. De Fietsersbond is dan weer blij dat er eindelijk een langetermijnvisie is, maar vraagt eerst wel de volledige realisatie van het Gewestelijk Expresnet en de HST-route voor fietsers tussen Leuven en Brussel. Volgens Brussels minister-president Rudi Vervoort (PS) zal de versmalling van de E40 geen negatief effect hebben op het verkeer. 'Ook nu beschikt de E40 na de kruising met de grote ring maar over drie rijstroken. Dat worden er even zes maar voor de ingang van de tunnels zijn er dat opnieuw drie.' Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) wil overleg tussen Vlaanderen en Brussel en een proefopstelling van de nieuwe verkeerssituatie. • TD

Rijk en arm

VLAAMSE RAND De inwoners van Sint-Genesius-Rode zijn veruit de rijkste van de Vlaamse Rand. Dat blijkt uit cijfers van het inkomstentjaar 2014 van de federale overheidsdienst Economie. Het gemiddelde jaarlijkse belastbaar inkomen van de Rodenaar bedraagt 24.641 euro. Sint-Genesius-Rode staat daarmee in de top tien van de rijkste gemeenten van ons land. De vier gemeenten die in de Vlaamse Rand de top vijf vervolledigen zijn: Meise (22.892 euro), Overijse (22.667 euro), Hoeilaart (21.782 euro) en Wezembeek-Oppeem (21.661 euro). Machelen (16.316 euro), Drogenbos (16.571 euro), Vilvoorde (17.286 euro), Sint-Pieters-Leeuw (18.001 euro) en Zaventem (18.492 euro) bengelen onderaan de lijst van gemeenten in de Vlaamse Rand. De inwoners van Machelen, Drogenbos en Vilvoorde verdienen minder dan de gemiddelde Belg (17.684 euro). Het arrondissement Halle-Vilvoorde in zijn geheel is dan weer een rijke regio, met een gemiddeld inkomen per inwoner van 20.518 euro in 2014. In 2010 was dat 18.197 euro. • TD

Vernieuwde persinfo.org

HALLE-VILVOORDE De nieuwswebsite persinfo.org heeft een make-over gekregen. De site brengt nieuws uit Halle-Vilvoorde. 'We hebben fors geïnvesteerd in een duidelijkere lay-out waarin foto's en video beter tot hun recht komen, en we hebben er voor gezorgd dat we beter scoren in zoekmachines zoals google en op de sociale media', zegt hoofdredacteur Freddy Kempeneer. Persinfo.org startte in 2008 als een blog en is intussen uitgegroeid tot een echte nieuwssite. De redactie bestaat uit drie vaste journalisten en een tiental andere medewerkers. 'Omdat we vooral achter de schermen voor de openbare omroep werkten, wilden we onze activiteiten beter bekendmaken. Stilaan brachten we ook meer eigen nieuws en dat viel in de smaak. Ook heel wat media pikken onze nieuwsberichten op. Ons archief bevat intussen meer dan 28.000 artikels.' • TD

Bakoven heropgebouwd

GRIMBERGEN In de bakoven aan de Tommenmolen in Grimbergen kan je opnieuw brood bakken. Voor scholen en verenigingen, die het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) bezoeken, komt er een demonstratieplaats bij. Aan de drie afdelingen van het museum bevindt zich nu een bakoven. Het MOT is de voortrekker van de campagne *Red de bakoven*. Het wil de kennis over het bouwen en gebruiken van bakovens levendig houden. Voor de stage *Bouw je bakoven* kun je ook bij het MOT terecht. De in onbruik geraakte bakoven aan de Tommenmolen langs de Maalbeek werd afgebroken en heropgebouwd met zo veel mogelijk originele bouwmaterialen. Het is een typisch voorbeeld van niet-beschermd klein historisch erfgoed dat voor de heropbouw op de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant kon rekenen. De provincie zette ook de expertise in van de Monumentenwacht Vlaams-Brabant. De controle van haar erfgoed vertrouwt de gemeente Grimbergen al jaren toe aan de Monumentenwacht. • GH

50° 80' 26.91" N
4° 54' 37.85" E

‘Is het hier niet schoon?’, vraagt Brigitte D’Haese. We bevinden ons aan de rand van het bos op het grensgebied tussen Duisburg en Overijse. Een stukje ongerepte natuur waar D’Haese vaak naartoe trekt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Een landschap laat zich niet afbakenen op basis van kunstmatige grenzen. Ook al heeft de mens met zijn meetinstrumenten bepaald dat er dwars door dit natuurgebied de grenslijn tussen Duisburg en Overijse loopt, dit landschap buigt niet voor de wetten van de meetkunde. Dit landschap vertelt je dat het toebehoort aan iedereen die het wil aanschouwen. De natuur denkt niet in functie van grenzen, natuur gaat over grenzeloze schoonheid. Open voor iedereen.’

SCHOONHEID VAN OM DE HOEK

Als D’Haese over haar streek vertelt, doet ze dat met veel liefde. Uit alles wat ze zegt, blijkt een diepe band met haar geboortestreek. ‘Mijn favoriete wandeling start aan de bron van de Nellebeek. Van daaruit trek ik dwars door het bos. Een opwaartse tocht door het Zoniënwood waar het binnenvallen van licht door de kruinen van de bomen een schouwspel op zich is. Het is een wandeling die je naar het hoogste punt van Eizer brengt. Daar kom je aan de rand van het bos waarachter zich een grote, open vlakte ontvouwt. Telkens ik op dit punt aankom, voel ik een soort ont-

lading. De vreugde die dit parcours me geeft, is iets wat ik als natuurgids graag met andere wandelaars deel. Eigenlijk vind ik dat we het geluk veel te ver gaan zoeken. Het ligt vaak dichterbij dan de reclame ons wil doen geloven. De schoonheid van een prachtig landschap om de hoek; dat is toch onbetaalbaar?’

OP ZOEK NAAR EEN BEETJE TROOST

Een beetje verder in dit uitgestrekte landschap ligt de Sint-Rochus kapel. Vandaag ligt ze verscholen achter huizen maar vroeger was het één van de trekpleisters van Eizer. De gids in D’Haese hecht veel waarde aan deze historische plek. ‘Deze kapel werd in 1726 gebouwd. 90 jaar eerder stond er al een veel kleinere kapel die men ten tijde van de pest opgetrokken had. Eizer had toen nog geen kerk en wilde de mensen een plek geven waar ze troost bij de heilige Sint-Rochus konden vinden. Wat me treft, is dat je hier bevindt op een plaats waar zoveel mensen voor ons hun toevlucht kwamen zoeken. Waarvoor zouden ze hier allemaal niet gebeden hebben? Hoewel deze plek vandaag helemaal niet druk bezocht meer is, herinnert ze er ons aan dat we als mens deel uitmaken van een geheel dat veel groter is dan onszelf. Dat gegeven is doorheen de eeuwen niet veranderd. We hebben ons weliswaar omringd met allerlei technologische snuffjes en staan op wetenschappelijk vlak mijlen verder dan toen, maar de essentie van ons mens zijn is niet veranderd. Zijn we niet met zijn allen nog steeds op zoek naar een beetje troost in dit aardse bestaan? Naar plekken zoals dit kappelletje en de uitgestrekte vlakte waar we zonet stonden? Ik vergelijk ze met mentale tankstations. Plekken waar je halt houdt om even bij te tanken zodat je weer met nieuwe moed je weg verder kan zetten.’

Kunstenares Nora Theys

‘Je hele wezen is bij schilderen betrokken’

Nora Theys tekent en schildert. Van postzegels tot levensgrote portretten en alle formaten daartussen. ‘Dat contrast in grootte is relatief’, vindt ze. Wat ze wil doen, is contact leggen. Communiceren. Met haar onderwerpen en haar publiek.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Mijn hele huis is atelier. Mijn slaapkamers, living, keuken, kelder staan allemaal vol met werk. Schilderen doet ze in een ruimte met veel glas en licht. ‘Noorderlicht. Het beste wat er is om te schilderen.’ In een hoek staan enkele schildersezels toegekapt tegen een muur. ‘Een beetje noodgedwongen, omdat ik weinig ruimte had, ben ik beginnen schilderen op synthetisch papier. Daar komt geen licht door, dus ik hang het gewoon tegen mijn ramen. Ik gebruik de ramen tegenwoordig liever dan de ezels.’

MADOU, MA DOUCE

Aan muren en op kasten hangen en staan allerhande werken van haar hand. Ze wijst op een stel maquettes van een groot project. Vorig jaar onthulde Brussels minister Pascal Smet in metrostation Madou vier grote wandschilderingen van Theys; levensgrote portretten van vloer tot plafond. De kunstenares is er bijzonder trots op. ‘Ze hadden

het begin van een veel groter project moeten zijn.’ Bij de inhuldiging vroeg de minister haar namelijk om een idee uit te werken voor het hele station. ‘Het project zou passen in de totale vernieuwing van Madou.’ Maandenlang zocht, tekende en schilderde ze. Het juiste materiaal, de juiste invalshoek, de goede figuren. Ze doopte het geheel *Ma douce*. ‘Er gaat een warme sfeer van uit, maar tegelijk ook grote vitaliteit. En vrouwen spelen er een bijzondere rol in.’ De vier bestaande portretten staan centraal. Op de rest zoomt Theys voortdurend in en weer uit. Een horde vrouwenbenen in alle huidskleuren loopt voorbij. Zoom uit: een jong kind. Zoom weer in: ogen, enkel ogen. ‘De blik speelt een grote rol in mijn werk. Mensen zoeken vanzelf de blik van de ander op. Het is ook juist door vertrouwd met iemand te worden dat je mensen accepteert.’ Betrokkenheid, daar draait het bij Theys om. ‘De vernieuwing van Madou komt er niet, dus mijn overige schilderijen ook niet. Dat is ontzettend jammer, want ik heb de reeks onlangs tentoongesteld en ze heeft op veel bezoekers indruk gemaakt.’ ‘Onlangs zag ik op televisie een filosoof aan het woord, die op verscheidene plekken in de wereld onderzocht had wat geluk betekent. Daaruit bleek dat niet zozeer jijzelf, maar vooral je relatie tot andere mensen je geluk bepaalt. Zo hoop ik dat mijn werk functioneert: dat je via mijn schilderijen de ander bekijkt, iets herkent, vertrouwd raakt met elkaar, en zo een stukje geluk kunt opzoeken.’ Ze blijft stilstaan bij een laatste portret dat voor Madou bedoeld was: een gesluierde

vrouw tegen een achtergrond van bloemmotieven. De bloemen zijn negatief en donker afgebeeld, behalve in haar gezicht, waar de kleuren leven brengen, en tegelijk de indruk van een wonde wekken. ‘Alsof er een aanslag op haar is gepleegd.’ Meer uitleg is niet nodig... De beelden raken.

VAN HEN

Theys illustreert ook voor tijdschriften. ‘Ik heb bijvoorbeeld veel gedaan rond welzijn en vrouwenrechten.’

Ook een opvallende plek hebben haar realistische portretten. Veelal vierkant, op gekleurde ondergronden, tonen ze een staalkaart van mensen uit alle windstreken. ‘Het asielcentrum van Alseberg ligt op 200 meter van mijn deur. Toen het pas opende, ben ik gaan vragen of ik de bewoners mocht schilderen.

‘De blik speelt een grote rol in mijn werk.’

Achttien jaar later kom ik er nog. Waarom? Gewoon, omdat ik heel nieuwsgierig ben’, lacht ze. ‘Wat drijft die mensen en wat brengt hen hier? En ik teken ook zo graag, al die verschillende types en uitdrukkingen, al die verhalen... In het begin verloopt het contact soms aarzelend, omdat we niet dezelfde taal spreken, maar naargelang de tekening vordert, beginnen we elkaar beter te begrijpen.’ De kunstenares maakt vooraf haar panelen klaar, met verschillend gekleurde ondergronden, en laat de personen die ze mag schilderen er zelf één kiezen. ‘In al die jaren heeft nog nooit iemand getwijfeld over welk paneel hij of zij zou kiezen. Door die aanpak is het schilderij al een stukje van hen.’ Theys gebruikt voor haar portretten een directe techniek van schilderen of schrapen, een fout kan ze niet herstellen. ‘Dat vraagt een concentratie en spanning die zichtbaar blijft in het resultaat.’

DE GENERATIES THEYS

‘Ik heb tijdens en na mijn studentenjaren acht jaar in Brussel gewoond. De rest van mijn le-

FR

‘TOUT VOTRE ÊTRE EST CONCERNÉ PAR LA PEINTURE’

Nora Theys d’Alseberg dessine et peint. Depuis des timbres postes jusqu’à des portraits grandeur nature et dans tous les formats intermédiaires. ‘Ce contraste dans les dimensions est relatif’, selon elle. Ce qu’elle souhaite, c’est chercher le contact. Communiquer. Avec ses sujets et son public. ‘Le regard joue un rôle important dans mon travail. Les gens recherchent automatiquement le regard de l’autre. On accepte les

gens en gagnant leur confiance’. L’an passé, quatre grandes peintures murales de Theys ont été dévoilées dans la station de métro Madou: des portraits grandeur nature du sol au plafond. ‘Ils dégagent une ambiance chaleureuse, mais aussi beaucoup de vitalité. Et les femmes y jouent un rôle particulier.’ Theys réalise aussi des portraits réalistes de personnes qui séjournent dans le centre d’asile d’Alseberg.

ven heb ik in Alseberg doorgebracht.' Haar vader was BRT-sportjournalist Piet Theys, haar grootvader Constant Theys, de man die in Sint-Genesius-Rode een wandeling naar zich vernoemd kreeg omdat hij als heemkundige de geschiedenis van verscheidene dorpen uit de streek nauwgezet te boek heeft gesteld. 'Ik voel me een link tussen de verschillende generaties Theys', legt de kunstenaar uit. Op tafel liggen enkele stapeltjes boeken: een greep uit de werken van die generaties, van vroeger en nu. Verzamelde cursiefjes en aforismen van haar vader bijvoorbeeld, of de geschiedenissen van Beersel, Dworp en Drogenbos van haar grootvader. 'Nu zijn het heerlijke herinneringen, maar als kind vond ik het soms gênant dat mijn vader over privédingen schreef in de krant.'

Ze pakt er één van haar lievelingsstukken bij. Een oud, Duits prentenboek, waar in vulpen aantekeningen in zijn gemaakt. 'Mijn grootvader Constant had nooit de kans om te studeren, maar hij heeft zich uit leergierigheid opgewerkt tot postbode en later tot vertaler. In zijn vrije tijd vertaalde hij prentenboeken voor zijn 13 kinderen. Hij paste ze ook telkens zo aan, dat zijn kinderen erin meededen.' Theys pakt het boek op en leest voor: 'Op zaterdagavond. Ziet de broers Herman en Adriaan daar braafjes in hun blote staan. Ik kan daar echt mee schateren.'

KUNST EN KERK

De geschiedenisboeken zijn allemaal geïllustreerd, vaak met pentekeningen die zijn ondertekend met de familienaam Theys. 'Broers van mijn grootvader', verduidelijkt ze. 'Woord en beeld hebben altijd in de familie gezeten. Ook mijn vader schilderde graag. Soms trokken we er samen op uit om op allerlei mooie plekken in de buurt te schilderen.' Piet Theys stierf toen zijn dochter net van start gegaan was in de secundaire opleiding van Sint-Lukas. 'Ik was thuis de vierde en de stoutste, dus ik heb het in die periode zwaar te verduren gehad', glimlacht ze. 'Mijn moeder was bang om de controle over haar gezin te verliezen en ik revolteerde daar juist enorm tegen.' Toch waren die jaren kunsthumaniora een openbaring. 'Ik herademde. Nu geef ik er zelf al 36 jaar les en ik zie datzelfde met veel nieuwe leerlingen gebeuren. Weet je, je werkt overdag op school, volgt vaak nog avondles-

sen, bezoekt tentoonstellingen... Je evolueert er op korte tijd enorm snel en ik vond dat schitterend. Je handelen, denken, voelen, je hele wezen is bij dat beeldende werk betrokken. Ik denk dat het je daardoor een zeker evenwicht bezorgt.' Nu beseft Theys dat het misschien dat was wat ze zocht. 'Toen ik 12 was, ging ik elke dag naar de mis. Nee, ik liep! Om 6.45 uur snelde ik erheen. Als ik nu kind was, zou ik vermoedelijk de diagnose ADHD krijgen, maar dat was toen niet aan de orde. En wat vond ik in die kerk? Ik was verzot op de beelden, de glasramen, het licht. Ik kwam er tot rust. Later ervaarde ik hetzelfde in de beroemde kathedraal van Chartres, of de ruimtes in de Londense Tate Gallery waar de werken van Rothko hangen. De sfeer heeft er

iets meditatiefs. Het was blijkbaar iets waar ik als kind al intuïtief naar op zoek was.'

BOSAARDBEITJES

'Ik werk in de stad en kom er veel. Ik heb me afgevraagd of ik toch niet beter weer naar Brussel zou verhuizen, maar ik ben veel te onrustig om ook nog eens in het gewoel van een grootstad te wonen. Ik moet de aarde kunnen voelen, kunnen spitten en graven.' Ze kijkt uit over haar grote tuin. 'Die blijft ruw, hè. Ik heb wat fruit, kruiden, bomen, en vooral heel veel frambozen en bosaardbetitjes. Die hou ik vooral om het plezier dat ik beleef als mijn zussen en moeder ze eten; ze stoppen ze op exact dezelfde manier in hun mond. Dan denk ik: Goh, wat zijn de genen toch sterk.'

'Woord en beeld hebben altijd in de familie gezeten.'

Zennevallei slim transformeren

Met het project *Slimme transformatie in een verstedelijkte Zennevallei* willen de provincie Vlaams-Brabant, Halle, Beersel, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos en het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei initiatieven nemen op vlak van waterbeheersing, groene ruimten, bedrijventerreinen, mobiliteit, kernversterking en duurzame energievoorziening.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Het project werd geselecteerd als een van de negen strategische projecten die bijdragen tot een betere ruimtelijke kwaliteit in Vlaanderen. Het bouwt verder op het project *Zuurstof voor de Zenne*. 'Slimme transformatie' is gestart op 1 oktober 2016 en krijgt 300.000 euro subsidie van Vlaanderen.

BREDE BLIK

'Het vorige project legde de nadruk op open ruimte, groen en recreatie. Het Regionaal Landschap heeft zo mooie, groene parels gerealiseerd, zoals de eerste aanzet van het Zennepad en de aanleg van de nieuwe natuurzone Het Moeras in Drogenbos. Voor het nieuwe project springt de provincie, samen met de betrokken gemeenten, mee op de kar. Deze keer willen we de regio in al zijn facetten bekijken, dus ook oog hebben voor andere uitdagingen zoals waterbeheersing – herinner je de overstroming van het kanaal in 2010 –, de optimalisering van bedrijventerreinen in het licht van behoud van open ruimte, de uitbouw van openbare vervoersknooppunten, demografische aangroei, klimaatopwarming', legt projectcoördinator Daan Demey uit.

VARIATIE AAN PROJECTEN

Het project wil vooral inzetten op drie strategische thema's. Het eerste is het ontwikkelen van een visie voor het watersysteem van de Zennevallei. Samen met het Bekkenbestuur Dijle en Zennebekken, de Vlaamse Milieu-maatschappij en Waterwegen & Zeekanaal willen we initiatieven nemen zoals de verho-

ging van de bufferingscapaciteit van de Zennebeemden en een overstromingsgebied aan de Groebegracht in Halle. Daarnaast willen we werk maken van de ontwikkeling van de stationsomgevingen van Beersel, Lot, Huizingen, Buizingen en Lembeek en het fietsroutenetwerk uitbouwen met aansluitingen op de fietssnelweg langs het kanaal. Tot slot willen we bedrijventerzones zoals Catala in Drogenbos, Breedveld in Lot en Laekebeek in Lembeek optimaliseren om plaats te creëren voor nieuwe bedrijven zonder open ruimte in te nemen. Het project wil voorts initiatieven nemen om de omgevingskwaliteit in woongebieden te verbeteren en mogelijkheden te creëren voor hernieuwbare energieprojecten.

VERBINDINGEN ZOEKEN

'Al deze thema's komen vaak mooi samen. Ik denk aan de bedrijventerzone Breedveld in Lot die zeer watergevoelig is. Terwijl we daarvoor een oplossing trachten te vinden door middel van extra wateropvang en *ingroening* werken we tegelijk aan de opwaardering van deze zone, creëren we meer plaats voor bedrijven en hopen we een betere fietsinfrastructuur tot stand te brengen', zegt Demey. 'We gaan in gesprek met de bedrijven over de knelpunten waarmee ze geconfronteerd worden.'

Andere projecten waarmee reeds gestart werd, gaan bijvoorbeeld over de groene herinrichting van een open ruimte aan het Wildersportcomplex in Sint-Pieters-Leeuw, de ingroening van de begraafplaats van Drogenbos, de opmaak van een plan voor het verouderde

Albertpark in Halle. 'We werken ook het Zennepad verder af. We zouden het graag laten aansluiten op de Groene Wandeling in Brussel.' Er zullen ook studies worden uitbesteed om bijvoorbeeld een visie te ontwikkelen met betrekking tot de uitbouw van de stationsomgeving van Lot en inzake de mogelijkheden op vlak van recreatie, natuur en waterbeheersing van de vallei van de Zennebeemden.'

DE

SENNETAL INTELLIGENT VERWANDELN

„Mit dem Projekt Intelligente Verwandlung in einem verstädertten Sennetal möchten wir eine Vision für das Wassersystem des Senne entwickeln. Wir wollen Initiativen ergreifen, wie etwa die Erhöhung der Pufferkapazität der Senneauen und ein Überströmungsgebiet an der Groebegracht in Halle. Daneben wollen wir die Entwicklung der Bahnhofsumgebungen von Beersel, Lot, Huizingen, Buizingen und Lembeek voranbringen und das Radroutennetzwerk mit Anschlüssen an die Fahrradautobahn am Kanal entlang ausbauen. Schließlich wollen wir Gewerbegebiete wie Catala in Drogenbos, Breedveld in Lot und Laekebeek in Lembeek optimieren, um Platz für neue Betriebe zu schaffen, ohne dafür offenen Raum einzunehmen. Das Projekt will ferner Initiativen ergreifen, um die Umweltqualität in Wohngebieten zu verbessern und Möglichkeiten für erneuerbare Energieprojekte zu schaffen.“

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na. Wat bezielt hen? En waaraan denken ze tijdens hun tocht?

Gus Verhaeghe (35) fietst elke dag van Meise naar het Luxemburgplein in Brussel.

AANTAL KM / DAG

35 km

GEMIDDELDE SNELHEID

22 km/u

TIJD

50 min heen, 50 min terug

ROUTE

Meise - Laken - Schaarbeek -
Luxemburgplein

‘Nooit in de file’

Gus Verhaeghe pendelt sinds vier maanden elke dag met de fiets van Meise naar zijn kantoor aan het Luxemburgplein. Iedere ochtend stapt hij om 8 uur op zijn fiets; om 9 uur stipt zit hij aan zijn bureau.

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

Het is heel handig om te weten wanneer je op je werk bent’, vertelt Verhaeghe. ‘Ik sta nooit in de file, ik weet dat ik 50 minuten onderweg ben, niet meer en niet minder.’ En dat is voor hem slechts een van de vele voordelen. ‘Naar het werk fietsen, is een bewuste keuze waar ik geen spijt van heb. Ik ben immers elke dag aan het sporten, krijg veel meer zuurstof binnen, ik heb geen last van frustraties ten gevolge van vertragingen en files en ik voel me veel fitter en meer ontspannen dan vroeger. Een beetje sport en zuurstof voor de werkdag begint doet wonderen met een mens.’

WEG IN SLECHTE STAAT

Een half jaar geleden verhuisde Verhaeghe met zijn gezin van Antwerpen naar Meise. Hij werkte reeds jaren in Brussel en hij voelde zich niet goed bij het dagelijkse pendelritueel in vaak overvolle treinen. ‘Ik was drie uur per dag onderweg, als het meeviel tenminste. Ik had vaak te

maken met vertragingen en ik miste beweging en frisse lucht. Omwille van onze professionele activiteiten verhuisden mijn vrouw en ik dichterbij naar Brussel. We kozen voor Meise, zodat we met de fiets naar ons werk kunnen.’

En zo geschiedde. Verhaeghe schafte een goede fiets aan, een professionele outfit, stevige fietszakken en ging op weg. ‘In eerste instantie was ik een beetje teleurgesteld in de kwaliteit van de fietspaden. Ik fiets voor een groot stuk parallel met de A12, dus ik had verwacht dat het fietspad veel gebruikt en dus goed onderhouden zou zijn. Niets is minder maar. De kwaliteit is beneden alles. Er zitten putten in het fietspad, er is amper verlichting, de paden worden niet ijs- en bladvrij gemaakt. En vanaf je Brussel binnenkomt zijn er zelfs gewoon geen fietspaden meer. Autowegen krijgen veel meer aandacht. Dat is jammer. In veel landen in Europa bestaat er een uitgebreid en goed onderhouden netwerk aan fietssnelwegen in en rond steden. Dat maakt het fietsen veilig en aangenaam en stimuleert mensen om de fiets te nemen.’

KLEINE WONDERLIJKE MOMENTEN

Toch denkt Verhaeghe er niet aan om de fiets weer opzij te zetten. ‘Ik geniet van de beweging en de frisse lucht, maar ook van kleine wonderlijke momenten op de fiets. Het is altijd indrukwekkend om onderweg het Atomium of het Paleis van Laken te zien opduiken. Of op weg naar huis, zo’n 20 minuten nadat ik de stad achter mij liet, de velden

van Meise in te rijden in de avondzon. Dat is echt zalig. Ik lach ook wel in mijn vuistje wanneer ik de grote ring rond Brussel oversteek en al die automobilisten in de file zie staan, een extra stimulans om verder te fietsen.’

Soms loopt het wel eens fout. Verhaeghe had al twee keer een lekke band en werd een keer aangereden. ‘Het was donker. Ik droeg een fluovestje, maar de automobilist die vlak voor mij haar bocht nam zag me niet. De schade viel gelukkig mee. Het is vooral frustrerend om te weten dat dergelijke ongelukken vermeden kunnen worden, mocht er meer aandacht besteed worden aan een degelijke fietsinfrastructuur met goede verlichting.’

CREATIEF DENKEN

Verhaeghe is er van overtuigd dat veel meer mensen op de fiets zouden moeten kruipen. Bedrijven en overheid zouden fietsen naar het werk echt moeten aanmoedigen door te investeren in een degelijk en veilig netwerk van fietspaden en ook door faciliteiten te voorzien in bedrijven zoals een fietsherstelplaats, douches en kleedkamers. Want fietsen naar het werk biedt niet enkel voordelen voor werknemers, maar ook voor de bedrijven. ‘Ik krijg mijn beste ideeën op de fiets. Ik heb elke morgen en avond 50 minuten om na te denken over vraagstukken en problemen op het werk en ik merk dat ik dankzij de extra zuurstof in mijn hoofd en dankzij het feit dat er geen afleiding is op de fiets, zoals een autoradio, ik veel dieper en creatiever nadenk.’

Verborgen en moeilijk te ontdekken

Op 18 september 1981 tekende toenmalig minister van Cultuur Rika De Backer het beschermingsbesluit van de *motte* van de Borcht (monument) en de omliggende straten (dorpsgezicht) in Grimbergen.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Het gaat om de zogenaamde Senecaberg, die vandaag nog steeds uitkijkt op het oudste gehucht van Grimbergen. De geschiedenis ervan gaat terug tot de 8e eeuw, om roemloos te eindigen op het einde van de Grimbergse Oorlog in 1159. Voor mij is deze verkenning tevens een afscheid van de woonplaats waar ik 32 jaar verbleef, op een paar honderd meter van deze interessante historische plek. Het is onbegrijpelijk dat deze site afgesloten blijft voor het publiek. Ondanks herhaalde suggesties tot opwaardering aan enkele schepenen in de voorbije tientallen jaren, en de positieve reacties daarop, gebeurt er verder niets mee. Volgens het afdelingshoofd van de Toeristische Dienst, Maja Coltura, zouden er schuchtere plannen tot occasionele openstelling zijn, maar dat is nog afwachten.

UITKIJKPOST

Hoe dan ook: het gaat om een historische plaats, waar een belangrijke periode van

Grimbergen haar beslag kreeg. Oorspronkelijk stond hier een wachtpost, die uitkeek over de valleien van de Zenne en de Tangebeek, en vanwaar men mogelijke indringers uit het noorden op tijd in de gaten kreeg. Vanaf de 10e eeuw was het de verblijfplaats van het roemrijke geslacht der Berthouts, dat gedurende enkele eeuwen over Grimbergen heerste. In 1159 gaf de hertog van Brabant hen echter de genadeslag en hij liet de burcht tot de grond afbranden. De kunstmatige heuvel ligt er nog altijd, met al zijn geschiedenis die er aan verbonden is. Er zijn zelfs wat infoborden en replica van oude overblijfselen opgesteld aan de voet van de berg.

Het zou het gehucht Borcht (Borgt, Borght) onrecht aandoen om het enkel over deze plaats te hebben. De vondsten van historische artefacten, het unieke inzicht in de toenmalige houten bouwstijl – er zijn geen stenen gebouwen teruggevonden – en het stratenpatroon van het centrum zijn buitengewone overblijfselen uit dat verre ver-

leden. Bovendien is er een belangrijke band met het nabijgelegen domein Ter Tommen, dat oorspronkelijk een kasteeldomein was dat de eigenlijke burcht op de motte moest bewaken en beschermen in geval van nood. Dat domein is inmiddels een gemeentelijk natuurgebied, tevens één van de weinige matig voedselrijke elzenbroeken in de wijde omgeving. Het is gelegen in de vallei van de Tangebeek en bevat een indrukwekkende kwelvijver, die vandaag beschouwd wordt als een fossiele stootoever van de Zenne, met een zuidelijke helling van meer dan vijftientig meter hoog! De huidige kerk van Borcht, die ook al op een kunstmatige heuvel prijkt, staat op de plaats waar ooit de kapel van het kasteel stond. Ja, je vindt dit allemaal op een voorschoot van alles samen een honderdtal hectare groot. Wat houdt de beleidsmensen tegen om daar iets zinnigs mee te doen dat zowel de eigen inwoners als geïnteresseerden van buitenaf in vervoering kan brengen?

KAPEL

De Sint-Donatuskapel, op de kruising van de Luypaertstraat en de Deschampsstraat, is opgericht ter nagedachtenis van de overstroming in 1839, waarbij 74 mensen om het leven kwamen. Ze houdt ook verband met het historische stratenpatroon dat in die periode op de schop ging voor de aanleg van

de steenweg tussen Vilvoorde en Aalst. Een verkeerd aangelegde dijk zorgde voor veel menselijk leed dat tot vandaag nog overleeft in deze wijk. Echter, hoeveel Borgeloenen – zo heten de mensen uit Borcht – kennen hun verre geschiedenis nog? En zeggen dat tussen het domein Ter Tommen en de motte vandaag een lagere school ligt. Zou het niet leuk zijn om die school te betrekken bij een herwaarderingsproject?

DIE RARE NAAM

We komen nog even terug op de eigenlijke Senecaberg, waarvan de oorsprong van de naam niet duidelijk is en onderwerp van heel wat speculatie. Vandaag is deze berg een plateau van een kleine hectare groot, met een steile en minder steile trap die je vanaf het straatniveau twintig meter hoger brengt. Boven heb je een indrukwekkend zicht. Jammer dat het deels belemmerd wordt door bomen; gelukkig heeft de groendienst drie kijkkasten vrijgemaakt. De site wordt deels ontsierd door te nabije huizen, maar daar is een mouw aan te passen, zoals ook de natuur hier een prominenter plekje zou mogen krijgen. Mogelijkheden zat.

De Senecaberg wordt heel af en toe opengesteld voor het publiek. Het is dus een kwestie van oren en ogen open te houden voor een aankondiging als het zover is. Die gelegenheid mag je absoluut niet missen.

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Fatima Ualgasi, Joris Hintjens, en Dirk Voclaerts de column *mijngedacht*.

Of we het nu leuk vinden of niet

Nieuwjaarsdag, even na de middag, nu alweer een maand geleden. Een tikkeltje uitgezakt in de zetel, nog enigszins versuft van de voorbije nachtelijke viering, staar ik apathisch naar het onvermijdelijke nieuwjaarsconcert in Wenen, in afwachting van het één uur journaal. Net als tijdens de 77 voorgaande edities brengen de gesteven en gestreken dames en heren van de Wiener Philharmoniker een verrassend programma met walsen en polka's van een hele bende Straussen.

Tijdens de pauze wordt een promofilm over Wenen uitgezonden, een werkstuk van de ORF, de Oostenrijkse openbare omroep. Onder een strakblauwe hemel walsen en polkakken jongelui op zonovergoten pleinen en trappen van paleizen. Allemaal met een stralende tandpastaglimlach op het gelaat, heel casual gekleed, ongerimpeld en losjes, zo vrijetijds als onze koninklijke familie met vakantie. Een strijkje vedelt ondertussen bekende deuntjes van, juist ja, de familie Strauss.

Gestofzuigde straten, opgeblonken gevels en afgestofte bomen. De schoongeschrobdde paarden die open koetsen trekken vol afgeborstelde toeristen knijpen hun sluitspieren toe zodat geen dampende drol de glimmende plavuizen van de Weense allées besmeurt. Onwezenlijk proper allemaal. Ook de steenkapper die in zijn eentje een gotische kerk aan het restaureren is en de stratenmaker die blinkende klinkers legt, komen net van onder de douche, knappe kerels geleverd door een modellenbureau. In Wenen wonen geen lelijke mensen, je ziet er geen obees of rolstoelgebruiker, geen bultenaar of mankepoot, geen dakloze, geen schooier, geen dronkaard, relschopper of graffitispuitser. In Wenen zie je enkel voorbeeldige, eeuwig jonge, gezond blozende, uitsluitend blanke mannen en

vrouwen. Tenminste dat wil de Oostenrijkse Rundfunk ons laten geloven. Want zelfs na een uitbundige nieuwjaarsnacht ben je helder genoeg om te beseffen dat hier iets niet klopt. Wat bezielt die Oostenrijkers? In welke eeuw leven zij? Wat willen ze de meer dan één miljard kijkers die jaarlijks wegdommelen bij het nieuwjaarconcert wijsmaken? Wenen, ooit de hoofdstad van het multiculturele Habsburgse Rijk! Ook vandaag nog hebben meer dan 30% van de Weners een buitenlandse culturele achtergrond. De wienerschnitzel gedijt er nog altijd naast de zigeunerschnitzel.

En dan vraag ik me af of iemand het hier ooit in zijn hersens zou halen om zo'n promofilm te maken over Brussel of bij uitbreiding over de steden en grote gemeenten van de Rand die steeds meer te kampen krijgen met de grootstedelijke problematiek: Vilvoorde, Halle, Dilbeek, Grimbergen, Sint-Pieters-Leeuw,... Laat me niet lachen, daar trapt toch geen mens in! 'Vlaanderen Vakantieland', tot daaraan toe, maar zoiets?

Ofwel is de promotiefilm van de ORF een bewust cultureel en etnisch gezuiverd filmpje ofwel schets deze 'documentaire' inderdaad een beeld van Wenen anno 2017. Maar van dat laatste geloof ik eigenlijk geen bal. Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat ik nog nooit in Wenen ben geweest, maar je gaat mij niet vertellen dat het de enige hoofdstad van Europa is waar een egale, homogeen samengestelde bevolking samenkomt binnen een veilige stadsomwalling. Dat is nooit zo geweest, en of we het nu leuk vinden of niet, we zullen eraan moeten wennen dat het nooit zo zal worden. Hier niet en evenmin in Wenen.

TEKST Tom Serkeyn • FOTO Filip Claessens

16 | IN HET SPOOR VAN... JAN DE GOLS

Werkdruk is toegenomen

'Neem een luchtfoto van mijn bureau, zo zie je waarmee ik bezig ben', lacht Jan De Gols en hij zwaait met zijn arm door het lokaal. Elke vierkante centimeter bureau of tafelblad is bezaaid met folders, mappen, flyers, kartonnen dozen en dossiers. De Gols is de duurzaamheidsambtenaar van de gemeente Meise.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Meise heeft een uitgebreide, moderne website. Toch vond ik het woord duurzaam of duurzaamheidsambtenaar niet terug.

'Dat wist ik niet en ik vind het ook niet belangrijk. Duurzaamheid is het meest misbruikte woord van de laatste twintig jaar. Duurzaamheidsambtenaar is een titel die dateert van enkele jaren terug, toen er milieuovereenkomsten bestonden tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid, de Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013. De titel is wel blijven bestaan.'

Waar ben je vooral mee bezig?

'Wat mij de laatste maanden bezighoudt, is het *Burgemeestersconvenant*. Bijna alle gemeenten van Vlaams-Brabant hebben het ondertekend. Daarmee gaan ze een engagement aan om tegen 2020 de CO₂-uitstoot van gemeente en inwoners met 20% te verminderen. In eerste instantie focussen wij op onze eigen gebouwen. Elke gemeente heeft hetzelfde probleem: gebouwen, scholen, een sporthal en zwembad, die in de jaren 70 en 80 zijn neergepoot, vreten te veel energie. Dat moet naar omlaag. Daarvoor maken we een overheidsopdracht waarbij een bedrijf bijvoorbeeld vijftien jaar garandeert dat energie- en waterverbruik niet zullen stijgen en investeert in vernieuwing. Dat is *ontzorging* van de kant van de gemeente. Is het contract gedaan, dan heeft de gemeente een milieuvriendelijker gebouw. Het opmaken van deze dossiers vraagt veel tijd. Voor één gebouw heb ik vijftien mappen met technische informatie geanalyseerd.'

MIDDENIN

Flora van België

De Nationale Plantentuin van Meise is een begrip voor veel mensen in de regio en ver daarbuiten. Een prachtig domein van bijna honderd hectare en een indrukwekkende collectie dode en levende planten zijn de troeven van deze eerbiedwaardige instelling. Veel minder mensen weten dat er ook publicaties worden gemaakt. Een paar maanden geleden was het weer van

dat met de uitgave van de zoveelste *flora*. Deze keer was die echter helemaal anders, met heel veel kleurrijke foto's op glanzend papier, heel beperkte determinatiesleutels, en uitgebracht als eerbetoon aan de in 2007 overleden plantenkenners Ruud Van der Meijden.

De bedoeling is onder meer om dit soort boeken toegankelijker te maken voor een breder publiek en op het eerste zicht gaat het om

een verdienstelijke poging. Bij nader inzien blijft het toch gespecialiseerde materie, die voor relatief weinig mensen bruikbaar is. Want je kunt er dan wel veel planten mee op naam brengen, als je nooit echt geleerd hebt met vorige flora's te werken zal het met deze editie ook niet lukken. Dertienhonderd soorten, waarvan er veel op elkaar gelijken, hou je immers niet met een vingerring of een bloem-

'Je kan bij onze milieudienst terecht voor gratis *planadvies*. Dat houdt in dat je met je architect langskomt voordat je bouwt of herbouwt en kan overleggen met een gespecialiseerde architect, ondersteund door het Steunpunt Duurzaam Bouwen. Spijtig genoeg kennen heel wat mensen het planadvies niet en komen ze pas met onze dienst in contact als hun huis gebouwd is en ze hun compostvat komen halen.' (grijnst)

'Algemeen ligt de focus van de gemeente op het bewaken van eigen energie-, water- en brandstofverbruik van gebouwen en wagens. Maandelijks analyseren we het verbruik van een 160-tal meters. Is er een onregelmatigheid, dan verwittigen we de verantwoordelijken onmiddellijk. De analyse is handig voor de dienst financiën om een volgende begroting op te stellen. Wij vinden het vooral nuttig omdat het milieu er wel bij vaart.'

'Duurzaamheid is het meest misbruikte woord van de laatste 20 jaar.'

'Ik mag ook Sinterklaas spelen om minder energie en water te laten verbruiken. Sinds 2009 hebben we bijvoorbeeld de isolatie van 1.200 daken gesubsidieerd, op een totaal van 7.000 woningen in Meise. In tegenstelling tot de meeste andere gemeenten in de regio blijven wij energiebesparende maat-

lezing uiteen. Bovendien had men de mooie (detail)foto's op zwarte achtergrond beter wat groter afgedrukt om de specifieke kenmerken beter te zien.

Als je van een mooi en interessant boek houdt, waarin je vol verwondering kan verdwalen in de bijzondere wereld van planten, heb je wel beet. Het kan voor velen een hebbende zijn omdat je er een mooie staalkaart van

gelen voor particuliere woningen financieel ondersteunen.'

'Het engagement voor het Burgemeestersconvenant nodigt uit tot burgerparticipatie. Zo geven wij sinds eind vorig jaar zeven inwoners een opleiding om nadien vrijwillig bij burens en vrienden de woning door te lichten met een infraroodcamera. Waar verliest het huis energie en wat kan je eraan doen? Al deze acties zorgen voor een vermindering van de energie-uitstoot.'

'Onze dienst is een avond per week beschikbaar voor informatie over milieu, zodat wij inwoners buiten de kantooruren kunnen helpen. Ik krijg ook heel wat telefoons. Iemand heeft een dode vos gezien op straat, heeft afval zien verbranden in een tuin of merkt dat een beek plots vervuild is. Een wilde kat moet worden gesteriliseerd, er is ergens gesluikstort

onze inheemse plantenrijkdom in terugvindt. En die is veel groter dan de meesten zich kunnen voorstellen.

TEKST Herman Dierickx

i *Wilde planten van de Benelux, een veldgids*, verschillende auteurs, 2016, Agentschap Plantentuin Meise, isbn 9789082451139, 520 blz, 39 euro.

EN

INCREASED WORKLOAD

'Take an aerial photo of my desk so you can see what I am working on, laughs Jan De Gols, swinging his arm around the room. Every square inch of office or desk space is covered with folders, files, flyers, cardboard boxes and documents. De Gols is the sustainability officer for Meise municipal authority. 'What has changed during my nine years in the job? The workload, definitely. Mainly because of the surge in legislative activity at all levels: European, federal, Flemish, provincial, municipal.'

The positive impact has been the environmental awareness of the inhabitants.' De Gols has chiefly been busy in recent months with the Covenant of Mayors, according to which the authorities pledge a 20% cut in their and their inhabitants' CO₂ emissions by 2020. 'We are focusing first of all on our own buildings. Energy-intensive buildings, schools, a sports hall and swimming pool built in the 1970s and 1980s. Their energy consumption levels need to be reduced.'

of iemand wil meer info over een compostvat. Allemaal opdrachten voor de milieudienst.'

Wat is er veranderd sinds je negen jaar geleden aan de slag ging op de milieudienst?

'Zonder twijfel de werkdruk. Vooral door de toegenomen wetgeving op alle niveaus: Europees, federaal, Vlaams, provinciaal, gemeentelijk. Wat ook veranderd is, in positieve zin, is het milieubewustzijn van de inwoners. Sinds 2009 organiseren wij bijvoorbeeld zwerfvuilacties. Telkens krijgen we hulp van 120 tot 180 vrijwilligers. Sommigen ruimen zelfs het hele jaar door zwerfvuil op. Wat ik ook positief vind, is de houding van anderstaligen tegenover het Nederlands. Meer dan vroeger leren mensen Nederlands en als het echt niet lukt, komen ze met een tolk. Dat was vroeger een probleem, nu is dat anders.'

‘De Merlot mag niet vallen’

DE TIP VAN DE EXPERT Met mate is ook goed!

30 minuten per dag matig intensief bewegen (je hartslag verhoogt, maar je bent niet buiten adem) helpt je gezondheid vooruit. Verdeel de beweging gerust over de dag, zolang de blokken minstens 10 minuten duren. Zoveel mogelijk wandelen, zwemmen, fietsen, de trap nemen, in de tuin werken, de auto wassen, ... en je bent al goed op weg. Wil je toch intensiever aan je conditie werken? Kies dan een sport. Hoe? Lees er deze reeks nog eens op na!

An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven

En als je eens een sport zou kiezen waar je je al meer dan een kwarteeuw tegen verzet? Die je echt nooit hebt willen doen, omdat je denkt dat ze je niet zal liggen. Of omdat ze je een tikje angst inboezemt?

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Toen ik 10 jaar was, weigerde ik tot grote schaamte van mijn ouders op skiklassen te gaan. Wat zouden de mensen niet denken? Dat ze het niet konden betalen? Ik ging niet. De sneeuw, zo'n pak, die bergen, de kou, de latten,... Ik heb vast allerlei bedacht. Zoveel jaren later heb ik al wat meer inzicht in mezelf. Volgens mij was ik bang. Om te vallen, voor de hoogte en de snelheid, om nat en koud en ongelukkig te zijn, om het niet te kunnen. Maar dat toegeven? Nooit! 'Regel 1: je mag niet bang zijn', zegt instructeur Barry Murphy me als ik met mijn zware, strak aangespte skischoenen

de kunstpiste van Yeti Ski in Anderlecht op hobbel. Ik zal me niet laten kennen. Wat kan er immers gebeuren? Een gebroken been? 'Flauwerik!' vermaan ik mezelf. En ik stap op mijn latten.

PARALLELE EN PLOEG

'Met het lipje van je schoen onder de binding van de lat, voet centreren en hiel vastklikken', legt Murphy uit. Het komende uur zal ik de eerste meters van de skipiste verkennen. Een kleine helling, niets indrukwekkends. De skilift is er niet voor een eerste les. Ik leer wat parallel skiën is, logisch: de latten parallel

naast elkaar. Zo maak je snelheid. 'En dan is er de ploeg; daarmee ga je trager. Vooraan mag er een muisje tussen kunnen lopen, achteraan een paardje.' Ik wandel schuifelend vooruit. Ik leer voorzichtig springen, de hielen de lucht in. Ik stap een helling op. 'De latten dwars op de helling, en je steunt enkel op de randjes. Zet je ze plat, dan glij je weg.'

DE GEVAARLIJKE DERDE DAG

Murphy laat me in mijn skilaarzen naar voor bewegen. 'Voel je hoe je scheen tegen de laars drukt? Dat heb je nodig: een beetje door de knieën, de heupen boven de laarzen, lichtjes naar voor hellend.' En dan glij ik voor het eerst in mijn leven – met parallelle latten – een minihelling af. Een tikje *creepy* is het wel. Maar het lukt. 'De meeste mensen hebben een goede basis na tien uur les', vertelt Daniëlle Verlinden, de uitbaatster van Yeti Ski. 'De ene leert het wat sneller dan de ander en kinderen zijn er meestal sneller mee weg, omdat volwassenen te veel nadenken.'

‘Skiën is intensief’, legt Verlinden uit. ‘Mensen op skivakantie vergeten dat te snel. Ze sporten zelden of nooit, en op vakantie gaan ze er ineens een week lang vier tot vijf uur per dag tegenaan. Op de derde dag zijn hun spieren zo verzuurd en zijn ze zo moe dat er gemakkelijk ongevallen gebeuren. Daarom spreken we van de gevaarlijke derde dag.’ Je zorgt dus maar beter dat je spieren voorbereid zijn op een skivakantie. Dat kan door vooraf skilessen te nemen op een kunstpiste. ‘Maar je kunt ook gewoon naar een fitnesscentrum gaan voor spierversterkende oefeningen.’

MERLOT 2015

Ik hou een skistok met beide handen voor me. ‘Beeld je in dat op de stok een glas Merlot uit 2015 staat. Goed jaar, 2015!’ Nu de helling af. Als de Merlot niet valt, heb ik recht geschied. Leuk trucje. ‘Skiën op een kunstpiste is moeilijker dan op sneeuw’, legt Verlinden uit. ‘Als je in ploeg skiet op sneeuw hopen de latten wat sneeuw op en die remt af. Hier heb je dat effect niet.’ Idealiter leer je dus skiën op een kunstpiste en trek je daarna naar de sneeuw. ‘Lessen kosten hier ook minder dan in het buitenland én je spendeert niet heel je vakantie in de les.’

APRÈS-SKI

Ik verspil enkele liters denkbeeldige Merlot en leer dan hoe ik bochten kan nemen (‘Duw op je been! Meer! Nog meer!’). ‘Vermoeiend hè?’ vraagt Murphy me na afloop. En of! Mijn benen voelen rubberig en bij thuiskomst denk ik maar aan één ding: een warm bad met een glas Merlot op de rand. Ik organiseer mijn eigen après-ski.

Het komt traag, maar er daagt me iets. De kou, de inspanning, de snelheid van de afdaling... Ein-de-lijk begin ik ze te snappen, die mensen die elk jaar per se naar de winter willen reizen. Ik zie de charme. En dan vooral nog van de après-ski. Schol!

 www.yetiski.be

Aardpeer

Bij Groe(n)ten uit Zellik wordt er door de buurtbewoners gezamenlijk getuinierd en gekookt. De gezellige tuin langsheen de Maalbeek garandeert voor de inwoners van Zellik een stukje groen om in te werken en biedt anderstalige nieuwkomers de kans om te integreren.

TEKST Tine Maenhout

Er wordt gekweekt, geoogst en ook wel eens geëxperimenteerd met variëteiten aan koriander voor in de tajine. Zelfs in de koudste maanden oogst Reej Mas, de coördinator van groe(n)ten uit Zellik samen met zijn ploeg, spruiten, schorseneren, Chinese kool en pastinaak. Maar echt lekker en bijzonder vindt hij de aardpeer.

‘De aardpeer is een knolgewas met een zachte, zoete smaak. In Frankrijk noemt men de knokelige dingetjes *topinambour*, in Engeland tracht men ze wat grandeur te verlenen met de naam *Jerusalem artichoc*, omwille van het rokerige en wat artisjokachtige aroma dat tijdens het bereiden ontstaat. De aardpeer is verrassend genoeg familie van de zonnebloemen en werd lange tijd op onze tafels wat verdrongen door de aardappel, maar intussen is hij weer helemaal terug’, vertelt Mas.

GEVARIEERDE KNOL

De aardpeer smaakt volgens Mas naar noten, maar internationale chefs laten ook omschrijvingen als ‘lookachtig’ of ‘champignonachtig’ vallen. ‘Iedereen is het er over eens dat de aardpeer erg leuk is om mee aan de slag te gaan. Hij is lekker en je kan er in de keuken alle kanten mee op’, vertelt Mas. Zo kan je volgens hem de knol rauw eten of warm bereiden. De lichtzoete, volle en aardse smaak past zowel in stoofpotten en bij wild als bij schaal- en schelpdieren. ‘Weet je

wat ook leuk is? Snijd na de oogst een aardpeer in schijfjes en spies hem afgewisseld met blokjes kaas op een stokje. Gezellig aperitieven in de tuin met een knol recht uit de grond.’

De aardpeer is een must voor de gezondheid. De knollen zijn bijzonder voedzaam, licht verteerbaar en ze hebben een helende werking bij reuma, jicht en verstopping. Bij contact met de lucht maakt de knol de iets zoet smakende stof inuline aan, waardoor de groente in het bijzonder interessant is voor suikerpatiënten.

Aardperen worden aan de rand van de moestuin geplaat en zijn bijzonder makkelijk te kweken. Het is prima om hen bij vriestemperaturen te laten staan. ‘De smaak van aardpeer wordt net als bij spruitjes beter nadat het gevrozen heeft’, zegt Mas. Eigenlijk is de aardpeer dus lekker, makkelijk en voedzaam. Redenen genoeg om met aardperen aan de slag te gaan.

RAUWE AARDPEER MET BLOEDWORST, GROENE SELDERIJ EN VINAIGRETTE VAN APPEL, OLIJFOLIE EN HONING (4 pers.)

- 1 appel
- 1/4 stengel groene selderij
- 1 el honing
- olijfolie
- peper en zout
- 4 bloedworsten
- boter
- 1/2 appel
- 1 tak peterselie
- 4 aardperen

Doe voor de vinaigrette de geschildte en ontpitte appel met een scheut citroensap, de honing en olijfolie in de keukenrobot en cutter fijn. Breng op smaak met peper en zout. Laat rusten. Snijd de bloedworsten in schijven, bak ze in boter. Snijd de selderij fijn. Schil de appel en snijd hem in kleine dobbelstenen. Hak de peterselie fijn. Schil de aardperen en snijd ze in fijne julienne. Meng de bloedworst met de selderij, de appel, de peterselie en vinaigrette. Schik op de borden. Leg daarop de julienne van aardpeer. Lepel de vinaigrette erover en er rond.

Vertrouwen, overleg, aandacht en warmte

Hans Bonte (SPA) was in 2013 enkele weken burgemeester van Vilvoorde toen hij bezoek kreeg van de staatsveiligheid en het Orgaan voor de Coördinatie en de Analyse van de Dreiging (OCAD). De boodschap: Vilvoorde heeft een ernstig veiligheidsprobleem.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Met Jessika Soors als deradicaliserings-ambtenaar ontstond op korte tijd een preventiebeleid dat Vilvoorde in het nieuws bracht en bekend raakte tot in het Witte Huis in Washington. Het regende uitnodigingen – en nog steeds – om overal ter wereld de aanpak van Vilvoorde uit te leggen. Sinds juni 2014 is er niemand meer richting Syrië vertrokken, wat uniek is in Europa. De basisprincipes zijn: het vertrouwen van de moslimgemeenschap verdienen, geduldig en permanent overleggen met talrijke organisaties en sleutelfiguren en ingaan op de problemen van jongeren die kunnen radicaliseren door hen te geven wat ze nodig hebben: aandacht en warmte. Bonte: 'Het verdriet van moeders, vaders, broers en zussen, de tranen die bij liters vloeiden, dat was de hefboom om te kunnen sensibiliseren.'

Hoe begin je eraan om een nieuw beleid uit werken, vanuit het niets?

Soors: 'In 2013 vertrokken heel wat jonge

mannen uit Vilvoorde naar Syrië om er te vechten. Familieleden zochten hulp bij de moskee, bij het bestuur of trainers van een voetbalclub, bij sleutelfiguren. Eigenlijk zochten ze allemaal dezelfde oplossingen, als losse schakels. Onze eerste stap was om hen met elkaar te verbinden. De moskee heeft daarin een belangrijke rol gespeeld. Als je iets wil doen aan radicalisering van moslimjongeren, doe dan iets aan de gespannen relatie tussen bepaalde jongeren en de politie. Dat advies hebben we onmiddellijk opgevolgd, door individuele gesprekken, samen met een vertegenwoordiger van de moskee. Op zaterdagmorgen luisterde de burgemeester met een vertegenwoordiger van de politie naar de jongeren. Daaruit is een structurele dialoog gegroeid, een debatgroep die maandelijks samenkomt waarin we vooral salafistische jongeren bereiken. We bespreken er bijvoorbeeld waarom mannen geen hand geven aan een vrouw. Het doel is om in een veilige context de situatie op straat te ontminnen.

We vragen ook de imam of een theoloog om duiding.'

Bonte: 'Naast de informatie van de staatsveiligheid en het OCAD zijn er twee elementen die ons hebben aangezet om grondig te werken. Eén: de talrijke hulpvragen van ongeruste familieleden van radicale jongeren en Syriëstrijders. Zij vonden in schepen Fatima Lamarti een laagdrempelige gesprekspartner die wat voor hen kon doen. Twee: de waarschuwing van Michèle Coninx, voorzitter van Eurojust, die op Europees niveau onder meer terrorisme coördineert. Volgens haar diensten had België een groot probleem, Vilvoorde in het bijzonder. Pas later kwam er ongerustheid over Molenbeek. Toen ik in 2013 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers over het veiligheidsprobleem vragen stelde aan toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet (CDH), geloofden de aanwezige parlementairen mij niet. *Waar is die mee bezig?*, zag ik hen denken.'

Soors: 'Al wie een rol kon spelen, hebben we bijeengebracht met de vraag: *Wat kunnen we doen?* Vervolgens begonnen we met sensibilisering: vormingssessies voor de politie, het socio-culturele middenveld, OCMW-medewerkers, straathoekwerkers. Op dit moment hebben we een voltijds personeelslid dat bezig is met preventie in scholen.'

Stel dat je een oproep krijgt over een jongere die mogelijk radicaliseert, wat doe je dan?

Soors: 'Vanaf het begin hadden we een instrument nodig om ons buikgevoel te objectiveren. We investeerden in *sociale mapping*. We gaan na of de jongere een link heeft met een potentiële vertrekkers zoals een broer, neef of vriend. Aan de persoon die de gevaarsituatie meldt, vragen we uitgebreide informatie; ook of de jongere zijn woorden in daden zou kunnen omzetten. We responsabiliseren hem of haar door te vragen wat ze zelf als initiatief hebben genomen. We willen weten waarom iemand nu met een melding komt en niet een week eerder of later en uiteraard of er onmiddellijke actie nodig is. Meestal gaat het om een en-en-verhaal. De jongere heeft problemen thuis, en op school,

COMMENT VILVORDE DÉRADICALISE

Pour arrêter le départ des jeunes en Syrie, Vilvoorde a élaboré une politique de déradicalisation, qui porte ses fruits: depuis juin 2014, aucun départ n'a été signalé. Les principes de base sont les suivants: gagner la confiance de la communauté musulmane, mener une concertation patiente et permanente avec de nombreuses organisations et figures-clés et répondre aux problèmes des jeunes qui risquent de se radicaliser en leur donnant ce dont ils ont besoin: de l'attention et de la chaleur. 'Le

chagrin des mères, des pères, des frères et des sœurs a servi de levier pour les sensibiliser', explique le bourgmestre Hans Bonte. 'Chaque jeune qui risque de se radicaliser fait l'objet d'une approche spécifique. Prêter une oreille attentive et traiter les problèmes sous-jacents suffit souvent pour mettre un terme au radicalisme. Dans le cadre de notre politique de prévention, nous suivons actuellement 133 habitants', selon le fonctionnaire en charge de la déradicalisation, Jessika Soors.

Hans Bonte: 'De oplossing is niet: deuren dicht voor de moslimgemeenschap, wel het tegenovergestelde. Je kan het probleem van radicaliserende jongeren niet oplossen zonder de moslimgemeenschap.'

en in de sportclub. Daar gaan we informatie vragen. Maandelijks hebben we ook een multidisciplinair overleg met sleutelfiguren uit de moslimgemeenschap, jeugdwerkers en hulpverleners. Daardoor kunnen we tot maatwerk komen. Voor elke jongere is een eigen aanpak nodig. Luisteren en iets doen aan de achterliggende problemen volstaat vaak om zijn of haar radicalisme te stoppen. In ons preventief beleid volgen we op dit moment 133 inwoners op.'

Hebben radicale moslimjongeren en Syriëstrijders een bepaald profiel?

Bonte: 'Allemaal vinden ze dat hun toekomst niet hier ligt in België of Vilvoorde, maar elders. Toch zie ik drie verschillende groepen. De eerste groep die naar Syrië vertrok, was verbonden met Sharia4Belgium en heel wat deelnemers hadden een crimineel verleden. De

tweede groep vertrekkers waren de 'volgers', die aangespoord waren door de eerste groep. De derde groep, hier in Vilvoorde, bestaat vaak uit kwetsbare jongeren, psychologisch beïnvloedbaar. Volgens onze hulpverleners hebben ze vaak een onvoldragen identiteit.'

Soors: 'Dan is het makkelijker om te doen geloven dat de radicale islam de wereld zal redden. In feite is radicaal zijn gemakkelijk. Alle antwoorden over identiteit waarmee je worstelt als jongere, krijg je op een bordje: dit is je identiteit – je wordt een held –, dit zijn je vrienden, dit zijn de boeken die je moet lezen, dit zijn je kleren en dit is je ticket. Moeilijke vragen lossen ze voor jou op. Persoonlijke ontwikkelingsproblemen, gecombineerd met een lamentabele thuissituatie en een schoolsituatie waarin iemand geen toekomst ziet, voedt radicaal denken. Dan is er ook de dualiteit van de pers. Hoe meer de

Jessika Soors: 'Als je iets wil doen aan radicalisering van moslimjongeren, doe dan iets aan de gespannen relatie tussen bepaalde jongeren en de politie.'

media aan radicalisme aandacht geeft, hoe meer sexy het lijkt om naar Syrië te trekken. In de krant staan, is de ultieme middelvinger.'

Bonte: 'De oplossing is niet: deuren dicht voor de moslimgemeenschap, wel het tegenovergestelde. Je kan het probleem van radicaliserende jongeren niet oplossen zonder de moslimgemeenschap. Je moet je open stellen voor hen, ze moeten gehoord worden en – boven alles – ze moeten je vertrouwen. En daar knelt het schoentje bij politiediensten, gemeentebesturen, hulpverleners en inlichtingendiensten in bijna alle steden en landen die ermee te maken krijgen. Wie gaat vertrouwen krijgen en dus ook informatie? Als er niemand is waarmee je een band kan opbouwen, lukt het niet. Wij hebben Fatima Lamarti als schepen en Tarik Yahyoui als hoofdinspecteur in het politiekorps. We hadden Moad El Boudaati, die enorme verdiensten heeft in de Vilvoordse deradicalisering en nu rond hetzelfde thema in gevangenis werkt, we hebben Achraf Senhaji, zijn opvolger. Het is nog te weinig, ik weet het. Toch is het absoluut noodzakelijk dat een stad haar bevolking weerspiegelt. Als er vertrouwen is van de stad en haar inwoners in medewerkers van allochtone afkomst, zal er ook vertrouwen komen van de allochtone gemeenschap. Als je de deur sluit voor de moslimgemeenschap, lukt het nooit. In Vilvoorde spelen de gezinnen zelf en de moslimgemeenschap een sleutelrol in de preventie van radicalisering.'

Is Vilvoorde daardoor een veilige stad?

Bonte: 'Dat is wat anders. Brussel is dichtbij. En het is hallucinant hoe weinig federale middelen de politiezones van de Rand krijgen ten opzichte van Brussel, waar radicalisering nog altijd een taboe is. Op preventief vlak gebeurt er niets. De Franstalige correctionele rechtbanken in Brussel en het Franstalige justitiehuis werken bijzonder slecht. Met de FOD Justitie is er een communicatiebreuk. Er zijn acht radicale Vilvoordse gedetineerden die zullen vrijkomen. Van wie krijgen ze bezoek, hoe worden ze begeleid en wanneer komen ze vrij? We slagen er niet in hierover informatie te krijgen. Dat is bijzonder verontrustend.'

Oorlog heeft vele gezichten

Oorlogsverslaggever Rudi Vranckx zoekt al meer dan 25 jaar voor de VRT conflictgebieden op. Niet voor de kick, wel omdat hij wil tonen wat een oorlog doet met een mens.

TEKST Tine Maenhout

Vranckx is een toeschouwer die ingrijpende, gewelddadige gebeurtenissen in beeld brengt en kadert. Daarvoor reist hij het jaar rond naar gebieden waar oorlog en onlusten broeden: Egypte, Libië, Irak, Iran, Afghanistan, Gaza. Hij was in Roemenië tijdens de val van Ceausescu, ging praten met leiders van Al Qaida; vandaag zit hij met zijn neus op de conflicten in Syrië. Samen met zijn ploeg gaat hij op zoek naar feiten en de kleine verhalen achter de grote gebeurtenissen die de wereld veranderen.

EEN KWAADAARDIGE ZIEKTE

Zijn werk heeft hem getekend. In 2012 verscheen zijn fotoboek *Het gezicht van de oorlog*. Het is een uniek document over een odyssee vanaf 9/11 tot ver voorbij de Arabische

Lente, waarin Vranckx wil illustreren hoe hij zijn werk beleeft. Het boek toont wie hij is en hoe hij naar gewelddadige gebeurtenissen kijkt. In *Het gezicht van de oorlog* citeert Vranckx de Amerikaanse oorlogsjournaliste Martha Gellhorn: 'Oorlog is een kwaadaardig ziekte, een idiotie, een gevangenis en de pijn die erdoor veroorzaakt wordt, laat zich niet vertellen, is ook onvoorstelbaar, maar oorlog vormde onze levensomstandigheden en onze geschiedenis, de plaats waar we moesten leven.' Deze woorden maken ook voor Vranckx de kern van de zaak uit. Want vaak worden hij en zijn team met bijzonder veel emoties geconfronteerd bij het verslaan van zware conflicten. En dat wil hij tonen.

MET HET HART KIJKEN

Zelf omschrijft Vranckx zijn job als 'een vorm van journalistiek die meer is dan zomaar werk'. Oorlogsverslaggeving is voor hem het beschrijven van gewone levens in buitengewone omstandigheden. En dus kijkt hij met zijn ogen, maar ook met zijn hart. De verhalen van mensen, die vaak het grote nieuws niet halen, zijn voor hem net de bouwstenen van wat hij naar buiten brengt. 'Hoe men conflicten in beeld brengt, heeft een gigantische invloed op diegenen die de

beelden zien', zegt hij. En dus probeert hij op verschillende manieren te vertellen wat er aan de hand is. Vanuit de blik van slachtoffers, daders of getuigen. Hij wil ook aandacht besteden aan mensen die anders nooit in beeld komen. Diegenen die verborgen blijven omwille van de propaganda alsook de tolken en de speurneuzen die op gevaar van eigen leven zijn werk mogelijk maken.

Door die manier van werken heeft de oorlogsverslaggeving beetje bij beetje zijn persoonlijkheid gevormd. Om zijn verhalen te maken, zoeken Vranckx en zijn team wel eens plekken en mensen op diep in schrijnende en moeilijke situaties. Daardoor maken ze veel mee. Zo kwamen ze in de Syrische stad Homs midden in de waanzin van de oorlog terecht. Vranckx schrijft daarover: 'Correspondenten werden belaagd en moesten vluchten. Talloze collega's werden vermoord, soms lijkt het uitzichtloos.' Ook op zijn ploeg werd toen een aanslag gepleegd. Op dergelijke momenten wil Vranckx meer dan ooit zijn job doen. 'Dan gaat oorlogsverslaggeving om meer dan een gezicht geven aan de oorlog. Het moet een aanklacht zijn tegen het stilzwijgen van dergelijke onvoorstelbare gebeurtenissen.'

TROTS EN VERONTWAARDIGD

Vranckx is trots en melancholisch over zijn werk, maar ook verontwaardigd over het onrecht en boos om de idiotie en waanzin die oorlog uiteindelijk is. Hij worstelt met de schoonheid versus het verderf van een plek, met de natuurlijkheid van de dingen tegen de menselijke destructie. Over zijn tocht door Pakistan schrijft hij: 'De Swatvallei is een natuurparadijs in de bergen. Vroeger was dit een vakantieoord voor de inwoners van Islamabad en Peshawar. Tot de Taliban er een terreurregime installeerde.' Zo dubbel is het soms. De puurheid van een plek tegenover de menselijke gruwel die er heerst. Ook dat wil hij tonen, ook daarover wil hij vertellen.

DO • 2 FEB • 20.30

Het gezicht van de oorlog

Rudi Vranckx

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

i **Rudi Vranckx** (1959) is historicus. Voor het tv-journaal van de VRT volgt hij al jaren het Midden-Oosten van nabij. In zijn lezing *Het gezicht van de oorlog* vertelt Vranckx over zijn ervaringen als oorlogsjournalist en documentairemaker. Hij toont filmfragmenten en foto's.

Liefde in tijden van angst

© REBECCA NORRIS

VORMING

Alleen liefde kan de wereld redden. Klinkt dat naïef? Wacht dan tot je het pleidooi voor een liefdessamenleving van **Bleri Lleshi** hebt gehoord. In zijn boek en lezing verdedigt hij met vuur de gedachte voor een maatschappij waarin liefde heerst en zich meester weet te maken van de vele angsten die ons leven van vandaag beheersen. 'Objectief gezien is onze samenleving nog nooit zo veilig geweest als vandaag. En toch zijn we met zijn allen doordrongen van angst. Angst voor de toekomst, voor aanslagen, angst om niet rond te komen, om alleen te vallen... Er zijn zoveel vormen van angst. In mijn boek toon ik vooral hoe die angst ons steeds meer belemmert, verlamt en ontwricht. Uiteraard zijn er heel wat valabele verklaringen waarom we zo angstig zijn. De sociaal-economische onzekerheid neemt toe. Ons systeem is gebouwd op het klassieke gezin van tweeverdieners, een concept dat steeds meer uitzondering dan regel is. Alleenstaande ouders komen steeds meer in de armoede terecht. En dan zijn er nog de media die de angst uitvergrooten. Angst verkoopt nu eenmaal beter dan liefde. Waar het mij om gaat, is dat het moment aangebroken is om in actie te schieten. Het is hoog tijd dat we onze angst overwinnen. En dat kunnen we door onze sociaal-economische problemen aan te pakken en onze politici en media op hun verantwoordelijkheid te wijzen.'

'Maar, wat misschien nog belangrijker is: wij kunnen als burgers ook zelf een

aantal dingen doen om uit onze gevangenis van angst te treden. We kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen om in openheid en vertrouwen naar de wereld en onze medemens te kijken en te luisteren. Als we onze angst inruilen voor liefde, zullen we niet alleen onszelf, maar ook onze wereld rondom ons positief veranderen.' 'Mijn definitie van liefde? Die staat ver af van de gecommmercialiseerde, platte versie van romantische liefde. Liefde gaat niet alleen om mij, maar ook om de andere. Daden die je uit liefde stelt, kunnen zoveel moois teweegbrengen. Ik besef dat we in een keiharde wereld leven en toch blijf ik optimistisch omdat ik geloof in onze capaciteit om de andere en de mensheid lief te hebben. Onlangs nog was ik er in Brussel getuige van. Ik ontmoette een oudere dame in het Maximiliaanpark. Ze vertelde me dat ze er uit solidariteit met de vluchtelingen was. 'Ik ben hier uit liefde voor deze mensen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd ons gezin door de Duitse Gestapo vervolgd. Een buurvrouw heeft ons toen gered. Dankzij haar liefde hebben wij het overleefd. Nooit vergeet ik dat.' Je ziet hoe liefde veel meer is dan een abstract begrip. Het kan levens veranderen. Liefde is een onmetelijke kracht die we meer dan ooit nodig hebben.'

DI • 14 FEB • 14.00

Liefde in tijden van angst

Bleri Lleshi

Dilbeek, kasteel La Motte,
02.263 03 43

Trekken wij er ons nog iets van aan?

MUZIEK

Stijn Meuris is kwaad. Hij ziet veel onrecht in onze samenleving en wil daar graag iets over zeggen. Hij gaat op tournee om ons via het rijke repertoire van Noordkaap, Monza en Meuris een geweten te schoppen. Vooral de teksten van de nieuwe Meuris-plaat *Vigilant* dienen dat doel. 'De nummers op die plaat gaan voor mij over wat er allemaal fout loopt in onze samenleving', zegt Meuris. 'Het lijkt of we ons niets aantrekken van de wantoestanden in de politiek waarmee we vandaag vaak te maken krijgen. We zijn net iets te gerust in onszelf en onze samenleving. Dat is eigenlijk erg, want het maakt dat we discussies voeren over iets banaal als kerststallen en het groeiende monster achter ons niet zien.' Begeleid door zijn uitmuntende live band en voorzien van een schitterend decor en licht, speelt Meuris een ruim twee uur durende show die niemand onberoerd zal laten. Op het scherp van de snee, song voor song gemeend en authentiek. • TM

VR • 10 FEB • 20.30

Meuris in het pluche

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

© TINE DE WILDE

Frequentie Ethiopië

JAZZ

Jazz, afro, funk, soul en latin. Dat alles biedt het programma *Ethio Frequencies* van de twee bands **Black Flower** en **Akalé Wubé**. In de jaren vijftig werden voor het eerst westerse muziekinstrumenten naar Ethiopië verscheept. Mulatu Astatke, nu wereldbekend, mengde toen de pentatonische toonladder met allerlei stijlen zoals jazz, funk of soul, de Ethio-jazz was geboren. Black Flower is het instrumentale combo rond saxofonist-fluitist-componist **Nathan Daems** en drummer **Simon Segers** (Absynthe Minded, Stadt, De Beren Gieren), kornettist **Jon Birdsong** (Beck, Calexico, dEUS), keyboardist **Wouter Haest** (Los Callejeros, Voodoo Boogie) en bassist **Filip Vandebril** (Lady Linn, The Valerie Solanas, Antwerp Gipsy Ska Orkestra) in zijn rangen. De band is bedreven in een muziekstijl waar Oosterse invloeden, Ethiodub en jazz elkaar vinden. Gilles Peterson van BBC Radio 6 noemde hen 'briljant', en ook in België kan de band op bijval rekenen. 'Het is één van België's beste bands van de afgelopen jaren', dixit Kurt Overbergh van de Ancienne Belgique.

Ook de Franse band Akalé Wubé is geïnspireerd door het Ethio-jazz repertoire. In hun thuishaven Parijs nodigen ze met regelmaat artiesten uit, waaronder Manu Dibango, Femi Kuti, Girma Bèyènè en anderen. Noem ze gerust de voortrekkers van de Franse Ethio-scene. De groep werd in 2009 gesticht en speelt uitsluitend Ethio-jazz, muziek sterk beïnvloed door Etiopische funk-jazz van de jaren 1960 en de hedendaagse muziek uit Ethiopië. Akalé Wubé speelde meer dan tweehonderd concerten in Europa, Azië en Afrika. Ervaring genoeg. • MC

DO • 23 FEB • 20.30

Black Flower/ Akalé Wubé

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Verbeter de wereld, begin in je gemeente

FILM

Heel veel hebben we er in Vlaanderen niet van gemerkt, maar in de Franstalige wereld was de bioscoopfilm *Demain* een enorm succes. Tijd om onze schade in te halen en ook te gaan kijken naar deze begeesterende documentaire over zaken die in de wereld ten goede veranderen.

In Frankrijk gingen bijna een miljoen mensen kijken naar deze klimaatdocumentaire die deels gefinancierd werd door crowdfunding, maar uiteindelijk wel in de filmprijzen viel bij de uitreiking van de prestigieuze Franse

Césars. Vervolgens ging ook Franstalig België voor de bijl, maar veel verder dan de Brusselse cinema's geraakte de prent niet.

Waarover gaat het? De Franse schrijver-activist **Cyril Dion** en de bekende Franse actrice **Mélanie Laurent** (zie onder meer Quentin Tarantino's *Inglourious Basterds*) realiseerden met *Demain* het Franse, positieve antwoord op Al Gore's alarmerende klimaatdocu *An Inconvenient Truth*. Vanwege de toegankelijke aanpak van de specifieke problematiek, maar vooral vanwege de positieve, constructieve toon van de film, sloeg hij aan, ook bij jonge mensen. *Demain* enthousiasmeert zodanig dat hij in de filmzalen op staande ovaties kon rekenen en vervolgens ook kon genieten van flink wat mond-aan-mondreclame.

Naar de wortels van de boogiewoogie

MUZIEK

Pianist **Renaud Patigny** is al jaren een vurige vaandeldrager van de boogiewoogie in België en ver daarbuiten. Met zijn kleurrijke groep Zanzibar zoekt hij nadrukkelijk de verbanden op tussen de traditionele Afrikaanse ritmes en de Afro-Amerikaanse muziekstijlen die daaruit voortkwamen, zoals de blues, boogiewoogie, ragtime, swing en gospel. Zelden zie je blank en zwart, westerse en Afrikaanse op zo'n diep-

gaande manier met elkaar vermengd worden. We treffen Patigny op het moment dat hij in zijn huis-annex-muziekstudio in Anderlecht aan het repeteren is met **Désiré Ntemere**, de Brusselse-Burundese zanger van Zanzibar, en in een ver verleden nog breakdancer. Het is duidelijk: alles in het leven van Patigny staat in het teken van muziek. In het verleden speelde hij onder meer samen met Jimmy Moliere (twintig jaar lang de vaste gitarist van Fats Domino), met de

klassieke pianist Pierre-Alain Volondat, en met Mal Waldron. Na een uniek optreden op het wereldvermaarde Chicago Blues Festival kon hij aan de slag in Amerika. Maar: 'In Amerika ligt te veel nadruk op geld, het enige wat mij interesseert is muziek', zegt Patigny. Hij bleef dus niet in Amerika. Patigny engageert muzikanten met Afrikaans bloed en laat de gitaar en bas in de traditionele boogiewoogiebezetting vallen. Naast Ntemere en Patigny speelt

BURGERPROJECTEN

Demain is nochtans geen naïeve hoera-film die zegt dat het met het klimaat allemaal wel goed komt. De deplorabele toestand van de wereld wordt niet ontkend. Alleen weigeren de vele protagonisten die in de documentaire aan bod komen zich bij de feiten neer te leggen. De filmmakers zochten de bezielers op van zogenaamde grassroots-bewegingen en initiatieven die van onderuit verandering willen brengen in de manier waarop we met onze planeet omgaan. Het gaat om transitieprojecten van uiteenlopende omvang en ambitie, op tien plekken over de hele wereld. Die projecten sorteren onder vijf thematische hoofdstukken: voeding, energie, economie, democratie en onderwijs.

Zo belicht Demain alternatieve energieprojecten van uiteenlopende schaal in San Francisco, Kopenhagen, Zuid-Indië en ook IJsland, waar men niet ver meer verwijderd is van een maatschappij die volledig op hernieuwbare energie draait. Het gaat ook naar het Amerikaanse Detroit, waar mensen na de crisis in de automobielsector en de ernstige terugloop van de bevolking, zelf hun voeding zijn gaan produceren in de stad. Bijzonder is ook het verhaal van het kleine Engelse Totnes, waar de bewoners de handen in elkaar hebben geslagen om van hun stadje een heuse Transition Town te maken. Om de verschillende burgerprojecten te ondersteunen hebben ze daar zelfs een eigen

munteenheid ingevoerd die uitsluitend kan gebruikt worden in de lokale economie. Voorts reizen we ook naar Finland, waar het onderwijssysteem helemaal wordt omgegooid en de relatie tussen leerkrachten en leerlingen helemaal wordt herbekeken, met als gevolg dat de Finse onderwijs hoog scoort in internationale rankings. In de documentaire komt verder ook onze landgenoot David Van Reybrouck aan het woord om het over nieuwe vormen van democratie te hebben.

PRAATCAFÉ

De Zandloper toont de documentaire vrijdag tweemaal (om 14 en 20 uur), maar wil van het enthousiasme dat de prent doorgaans losmaakt ook gebruik maken door na de laatste vertoning een praatcafé te organiseren. De bedoeling is dat de bezoekers van de film tijdens dat café samen ideeën voorstellen voor kleinere of grotere projecten in de gemeente. Die ideeën worden overhandigd aan het gemeentebestuur dat uitgenodigd wordt op de vertoning van de film. De gemeente kan dan overwegen om voor een aantal van die ideeën geld vrij te maken.

• MICHAËL BELLON

VR • 17 FEB • 14.00 EN 20.00

Demain

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

Brokken maken, brokken lijmen

Het Gentse Studio Orka heeft eigenlijk nog geen mindere jeugdvoorstellingen gemaakt. Ook Carrara is theater van de bovenste plank. Orka zorgt steeds voor een speciaal decor, en in dit geval is dat het wat kille, stoffige en duistere atelier van een beeldhouwer en zijn model, die tevens zijn broer is. De beeldhouwer is niet erg spraakzaam. Als hij aan het werk is, wordt het duidelijk dat hij ergens mee zit. Is het een moeilijke jeugd die wordt verwerkt in de beelden die uit de massieve blokken steen tevoorschijn komen? Zijn broer weet natuurlijk meer en probeert de getormenteerde kunstenaar uit zijn kot te lokken. Maar ofwel vallen zijn acties op een koude steen, ofwel komt er ruzie van. Tot het stof wat gaat liggen en het kappen en slaan plaatsmaakt voor een teder moment waarin wat brokken kunnen worden gelijmd. Acteurs **Joris Van den Brande** en **Stijn Van Opstal** excelleren in een stuk waarin kunst fungeert als reddingsboei. • MB

WO • 8 FEB • 15.00

Carrara (+7j)

Studio Orka
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Désiré Ntemere

Geneviève Darteville blues-harmonica en **Kankan Bayo** percussie. 'Geneviève is onze nationale blueswoman. Zij ademt de blues en heeft met grote Amerikaanse artiesten gespeeld. Kankan is één van

de beste djembéspelers van België. Hij neemt de plaats in van de gitarist, de baspartij speel ik op de piano. Geneviève speelt ook de didgeridoo, wat nog nooit vertoond is in de boogie.' • MB/GS

DO • 16 FEB • 20.00

Land van de zwarten

Renaud Patigny & Zanzibar
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

La Placette

WEZEMBEEK-OPPEM Co-housing zit in de lift. Veel mensen zijn op zoek naar een meer sociale en solidaire manier van wonen. Naast je eigen woning met alle voorzieningen zijn er gemeenschappelijke ruimtes, materiaal en een grote tuin die gezamenlijk 'geleefd', beheerd en onderhouden worden. Het project La Placette in Wezembek bewijst dat deze manier van wonen werkt. 31 jaar geleden kocht een groep vrienden een stuk grond om hun samenwoonideaal te realiseren: een plaats waar individuen en gezinnen zich in alle rust en vrede kunnen ontplooiën en tegelijkertijd ideeën en ervaringen uitwisselen, samenwerken en spelen, vriendschappen uitbouwen met de andere bewoners. Rond een centraal binnenpleintje bouwden ze in een U-vorm vier bakstenen blokken met individuele woningen. Iedere woning heeft zijn eigen indeling en voorzieningen met tuintje. Achter de privétuintjes strekt zich een prachtige, gemeenschappelijke tuin uit, door de bewoners zelf aangelegd en onderhouden, met fruitbomen, wandelpaadjes en een avontuurlijke speelzone, een waar speelparadijs voor kinderen. Aan de ingang bevindt zich de gemeenschappelijke parking, geen wagens op het erf. Vooraan ligt het gemeenschapshuis, een plaats voor vergaderingen, feesten en activiteiten met tevens een ingebouwd appartement voor kortstondige verblijven. Hier wordt de maandelijkse bewonersvergadering gehouden. Alle beslissingen gebeuren unaniem. Eén zaterdag per maand steken de bewoners de handen uit de mouwen. Solidariteit, vertrouwen en engagement van alle bewoners zijn een must, de vriendschappen, warme herinneringen en levenservaringen een verrijking van onschatbare waarde. • TDW

Verzet voor een ideaal

THEATER

Ooit van de Groupe Diane gehoord?

Theatergezelschap

Het Nieuwstedelijk frist het Belgische collectieve geheugen op met een politiek docudrama.

Even terug in de tijd. De tijd waarin terroristische aanslagen in België en de rest van Europa nog uit een andere hoek kwamen. Nadat in 1972 de bloedige gijzeling van Israëlische atleten op de Olympische Spelen in München had plaatsgehad, besloot de Belgische overheid op 6 januari 1973 preventief tot de oprichting van een speciale eenheid van de Belgische rijks-wacht, die zou kunnen interveniëren bij gelijkaardige incidenten van terroristische aard. De eenheid werd bekend onder de naam Brigade Diane of Groupe Diane – een verwijzing naar de godin van de jacht – al werd ze twee jaar later al officieel omgedoopt tot Speciaal Interventie Eskadron (SIE).

ELVIS

Het duurde gelukkig nog een tijdje vooraleer de Brigade Diane moest tussenkomen. Dat was het geval op vrijdagochtend 14 november 1980, toen de jonge werkloze Michel

Strée, samen met twee minderjarigen, een bus met schoolkinderen kaapte in Vielsalm en de chauffeur met een wapen dwong om naar het omroepgebouw van de RTBF in Brussel te rijden. Strée was echter geen alledaagse terrorist. Hij had idealistische motieven en wilde alleen zendtijd op televisie bekomen om een aantal sociale wantoestanden aan te klagen. Op de parking aan de Reyerslaan werd even geschoten, maar uiteindelijk konden de gijzelnemers makkelijk overmeesterd worden en kwamen de schoolkinderen met de schrik vrij. Omwille van zijn jeugdige leeftijd, zijn idealistische instelling en het berouw dat hij toonde, werd Strée na zijn proces vrijgelaten en kon hij terug aan de slag in de plaatselijke Elvis Presley-fanclub in Bastenaken, waar hij voorzitter van was. Hij beterde zijn leven en is momenteel bezieler van een vogelopvangcentrum in Aywaille.

ROBIN HOOD

Dertig jaar later maakt **Het Nieuwstedelijk** – het theatergezelschap dat tot stand kwam na de fusie van de Queeste en Braakland/ZheBilding – van dit gegeven een docudrama voor de planken. Na eerdere samenwerkingen in de stukken *Angst en Hoop*, twee politieke teksten over de staat van de wereld sinds de ban-

De schoonheid van het dialect

VARIA

Al meer dan vijftien jaar werpt dialectoloog **Lode Pletinckx** zich op als verdediger van het dialect uit zijn gemeente Asses. Het begon allemaal met het programma Dialectfoon dat Pletinckx jarenlang mee presenteerde op streekradio Viva. Assenaren konden daarin woorden en uitdrukkingen uit hun dialect aanbrengen; een dialect dat, net als de meeste andere dialecten, langzaam maar zeker aan het verdwijnen is. Met de duitzenden woorden en spreekwoorden die hij op die manier

verzamelde, stelde Pletinckx in 2003 *Het woordenboek van het Asses* samen. Het boek is inmiddels uitgeput maar nog in verschillende bibliotheken te vinden. Het zorgde mee voor een hernieuwde interesse in het Asses. Pletinckx: 'Zo gaat dat: als er iets dreigt te verdwijnen, volgt er meestal eerst nog een korte renaissance. Kinderen kennen geen dialect meer en ouders beklagen zich daarover. Ze beginnen het dialect te waarderen als een 'eerste', natuurlijke taal die nog door geen schoolmeester is beïnvloed. Zo

komt het dat de lezingen en korte lessenreeksen waarin ik op een speelse manier een aantal klanken, woorden en grammaticaregels bijbreng tegenwoordig een succes zijn.' Het CC en de bib van Asses laten Pletinckx en een panel Assenaren tijdens twee sessies nog eens de schoonheid van het Asses demonstreren. • MB

DO • 9 FEB • 20.00

Asses, 't is 5 voor 12

Lode Pletinckx en panel Assenaren
Asses, bibliotheek,
02 456 01 60

kencrisis, werken regisseur **Christophe Aussems** en schrijver **Stijn Devillé** er opnieuw voor samen. In hun versie leven de drie resterende leden van de extreem-linkse terreurgroep nog steeds ondergedoken en kunnen ze geen kant meer op. Een geëngageerde prof zoekt contact met hen en betreft een jonge activist bij zijn plan.

Aussems en Devillé zien *Groupe Diane* als een voorstelling over de hedendaagse roep naar verandering. Over moderne Robin Hoods en sociale actie. Over idealen en desillusies, over activisme, verzet en geweld. Ze verzamelden hiervoor een mooie cast met **Sara Vertongen, Jonas Van Thielen, Michaël Pas, Pieter-Jan De Wyngaert, Suzanne Groten-**

huis en **Matthias Van Den Brul, Bert Hornikx** en **Gerrit Valckenaers** zorgen voor de muziek.

• MICHAËL BELLON

VR • 24 FEB • 20.30

Groupe Diane

Het Nieuwstedelijk

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Doesjetsjka of een verhaal van **woorden en muziek**

MUZIEK

Doesjetsjka of het Russisch voor 'schatje', Anton Tsjechov schreef er een kortverhaal over met in de hoofdrollen Ivan en Doesjetsjka, die smoorverliefd is op Ivan. Maar dan krijgt ze een telegram... Wat als je door iemand te verliezen ook je eigenheid verliest? Wat is dat, identiteit? Een opeenstapeling van meningen? Tsjechov neemt met veel tederheid de mens op de korrel. Zijn grappige kortverhalen leggen pijnlijk scherp onze kleine kantjes bloot.

In ons geval is Doesjetsjka een muzikale komedie met twee acteurs (**Elise Steenackers** en **Tom Mannaerts**) en drie muzikanten (een violist, een cellist en een pianist). Steenackers zorgde ook voor de regie, adaptatie en muziekkeuze. Er worden uitsluitend fragmenten van Russische

componisten gespeeld: Rachmaninov, Cui, Arensky, Skrjabin, Tsjajkovsky, Balakirjev en Moessorgsky. De ironische, maar ook humanistische stijl van de grote Russische schrijver komt in deze adaptatie in dialoog met muziek van de componisten uit de romantiek. Steenackers: 'Ik koos voor de bewerking van een kortverhaal van Tsjechov in plaats van de opvoering van één van zijn toneelstukken, omdat zijn verhalen minder bekend zijn en nog minder worden gespeeld op een podium, hoewel ze echte parels zijn van de wereldliteratuur. Bij het lezen van Doesjetsjka was het meteen liefde op het eerste gezicht: ik moest enorm lachen, ik herkende mezelf en voelde een grote gêne. En een ontroering: zo eenvoudig en zo krachtig.'

'Het gezelschap **E Poi Le Parole** brengt verfijnd en origineel muziektheater. De naam is ontleend van een opera van Salieri uit 1786: 'Prima la musica e poi le parole', waarin een dichter en een componist ruziën over wie van hen het belangrijkste is in opera. De naam van ons gezelschap is een knipoog naar de komische inhoud van die opera en humor is nooit ver weg in onze voorstelling.' De première (in het Frans) vond plaats in april 2014, in maart 2015 werd het stuk ook in het Nederlands voorgesteld. • MC

ZO • 19 FEB • 11.00

Doesjetsjka

Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

Parallele werkelijkheid

THEATER

De Argentijnse schrijver Julio Cortázar opent zijn beroemde roman *Rayuela* met een licht absurde en vlijmscherp gepende tekst van César Bruto, getiteld *Lo que me hubiera gustado ser a mí si no fuera lo que soy*.

Daarin laat Bruto, pseudoniem van journalist en columnist Carlos Warnes, het hoofdpersonage op een erg rechttoe rechtaan manier uiteenzetten hoe hij de dingen zou aanpakken mocht hij vakbondsleider zijn, of tandarts, uitvinder, voorzitter van een vredesconferentie of... een Sint-Bernardshond. Het zijn deze komische verhalen die als uitgangspunt dienen voor de nieuwe voorstelling van **Benjamin Verdonck** en **Willy Thomas** met de welluidende titel *Wat ik graag zou zijn als ik niet was wat ik ben*. Verdonck is acteur, schrijver en theatermaker, maar het grote publiek kent hem vooral van zijn opvallende installaties in de openbare ruimte, zoals de gigantische vogelnesten die hij in verschillende steden op grote hoogte bouwde. Willy Thomas kan terugblikken op een lange carrière als speler, maker en schrijver en is sinds kort artistiek leider van Arsenaal/Lazarus.

Als deze twee heren samen een voorstelling maken, dan weet je dat je goed zit. Denk maar aan het memorabele *313/misschien wisten zij alles*, waarbij ze de dierenverhalen van Toon Tellegen tot leven brachten, of de voorstelling *Global Anatomy*, gebaseerd op honderd brieven die Verdonck aan Thomas schreef en die gaat

over de verhouding tussen de grote wereld en de kleine mens. Telkens creëren beide kunstenaars een eigenzinnig, artistiek universum van waaruit ze de werkelijkheid benaderen en bieden ze een weerwoord op de maatschappelijke actualiteit.

'Ik hoop dat iemand iets heeft aan wat ik opschrijf, dat hij hierna goed op zijn gedrag let en geen berouw krijgt als het te laat is en alles al naar de bliksem is door zijn eigen schuld', zegt het hoofdpersonage van Bruto's verhaal. Verdonck en Thomas lezen die verhalen als een manier om richting te geven aan een bestaan in een steeds complexere wereld, wat vandaag nog meer geldt dan in de jaren 60 van vorige eeuw toen het verhaal werd gepubliceerd. Ook in de romans van Cortázar gaan de hoofdpersonages steevast op zoek naar signalen dat er, naast datgene wat wij als vaststaande werkelijkheid ervaren, nog evenveel mogelijkheden van andere werkelijkheden bestaan.

In hun nieuwe creatie gaat het duo dan ook op zoek naar openingen om te ontsnappen aan de 'onveranderlijke werkelijkheid'. Misschien is dat wat we zien niet het enige? Misschien kunnen we de werkelijkheid toch naar onze hand zetten? Op een speelse en levendige manier wordt hier gedroomd over een plek in de wereld waar de grootste individuele vrijheid heerst. En waar kan je je beter onttrekken aan de wetten van de logica dan in het theater? • LENE VAN LANGENHOVE

ZO • 12 FEB • 20.30

Wat ik graag zou zijn als ik niet was wat ik ben

Het Toneelhuis / Arsenaal / Lazarus
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

PODIUM

THEATER

DO • 2 FEB • 20.30

De Rozenoorlog

Judas Theaterproducties
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

VR • 3 FEB • 20.30

Wachten op Godot

Ensemble Leporello
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA • 4 FEB • 20.30

Everybody happy?!

P. De Graef & Matzer
theaterproducties
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 11 FEB • 19.00

Nieuwe Maatjes

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 12 FEB • 20.30

Wat ik graag zou zijn als ik niet was wat ik ben

Het Toneelhuis / Arsenaal / Lazarus
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 16 FEB • 20.30

Hele dagen in bomen

Theater Malpertuis
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 16 FEB • 20.30

Verdacht

Tom Van Bauwel
Sint-Pieters-Leeuw,
De Merselborre,
02 371 22 62

DE ROZENORLOG (2/2)

VR • 17 FEB • 20.30

Flandrien

Action Zoo Humain
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO • 22 FEB • 20.30

Poepsimpel

Compagnie Cecilia
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 23 FEB • 20.30

Schoon Ogen

Vernieuwd Gents Volkstoneel
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR • 24 FEB • 20.30

Dinez in de sneeuw

De Spelerij
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 24 FEB • 20.30

Groupe Diane

Het Nieuwstedelijk
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 25 FEB • 20.30

Constance en Mathilde

Nele Bauwens
en Liesa Naert
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

KIDS

VR • 3 FEB • 19.30

Stapman (+8j)

Blauwhuis
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 5 FEB • 10.00

Casper en Emma, beste vriendjes (+3j)

familiefilm
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 5 FEB • 10.00

Huisdiergeheimen (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 5 FEB • 10.30

Haas en hert (+5j)

ontbijtfilm
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 5 FEB • 15.00

Red & Lily (4-9j)

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 5 FEB • 15.00

Peter en de draak (3D)

familiefilm
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO • 8 FEB • 15.00

Carrara (+7j)

Studio Orka
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 11 FEB • 19.00

Kriep (+8j)

4Hoog
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 11 FEB • 15.00

Bâmbôle

Theater Froefroe
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 11 FEB • 19.00

Guizing (4-10j)

Theater Oz
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO • 12 FEB • 15.00

Schommelstoel (4-10j)

Gilles Monnard
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Ha ha ha (+6j)

Okidok

VR • 3 FEB • 19.30

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZA • 18 FEB • 19.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 19 FEB • 15.00

Abc, zing maar mee

Kapitein Winokio
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 19 FEB • 11.00

KASTEel

Picalili
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 26 FEB • 10.30

Ballerina (+6j)

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 26 FEB • 15.00

De Suikerbakkerij (+4j)

HetGevolg & Vanelle
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 28 FEB • 15.00

Zootropolis (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

HUMOR

VR • 3 FEB • 20.30

Walter Baele: 16-18

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

VR • 3 FEB • 20.00

Het ongeschreven verhaal

De Improfeten
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

3 EN 4 FEB • 20.15

Louis Nostalgie

Echt Antwaarps Teater
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 5 FEB • 20.30

Van Peel overleeft 2016

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 9 FEB • 20.30

Delicatissimo

De Frivole Framboos
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO • 9 FEB • 20.30

Freddy on ice

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 10 FEB • 20.15

Kruipolie

Vermeulen, Poppeliers & Leurentop
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Eraf met dat dak!

Kees Torn & Inno Innemee

VR • 10 FEB • 20.30

Ternat, CC De Ploter, 02 582 44 33

WO • 22 FEB • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

10, 11 EN 12 FEB • 20.00 EN 15.00

'n vluu in 't uur

Brussels Volkstejoeter
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 12 FEB • 14.30

Ik werk met mijn ellebogen

EAT

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Reset

William Boeva

VR • 10 FEB • 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 17 FEB • 20.30

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

HELE DAGEN IN DE BOMEN (16/2)

CARRARA (8/2)

DE SUIKERBAKKERIJ (26/2)

FREDDY ON ICE (9/2)

16 EN 17 FEB • 20.30

Bedankt voor alles

Philippe Geubels
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 0160

ZA • 18 FEB • 20.00

Den Droes Comedy Night

Kamal & Piet De Praitere
Meise, jeugdhuis Den Droes,
02 892 24 40

ZA • 18 FEB • 20.15

Crisiskok

Joost Van Hyfte
Aalsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO • 23 FEB • 20.30

De geluksmonoloog

An Nelissen
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 23 FEB • 20.00

Quarter Life Crisis

Xander De Rycke
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 24 FEB • 20.30

Humo's Comedy Cup

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DANS

ZA • 4 FEB • 20.30

Rats

fABULEUS & Kwaad bloed
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR • 10 FEB • 20.30

Cédric Andrieux

Jérome Bel
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 25 FEB • 20.30

Unforgettable

Isabelle Bernaert
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

SENIOREN

DI • 14 FEB • 14.30

Bar Sanseveria / Bar Americana

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 3 FEB • 20.30

Waar is Ken?/ The Me in You

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZA • 4 FEB • 20.30

20 jaar Scala

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 4 FEB • 20.00

Romantiek en Argentijnse tango's

Duo Möller-Fraticelli
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DI • 7 FEB • 20.00

Keltische harp

Lakshmi
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

WO • 8 FEB • 20.30

The Como Mamas

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 10 FEB • 20.30

Natalia

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 10 FEB • 20.30

Meuris in het pluche

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR • 10 FEB • 20.30

In 't theater

De Romeo's
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA • 11 FEB • 20.30

Belem & Barbara Fortuna

Grimbergen, Sint-Gertskerk,
02 263 03 43

ZA • 11 FEB • 20.00

Love Letters

LSP Band
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 11 FEB • 20.30

Kreten en gefluister

Raymond van het Groenewoud
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 11 FEB • 20.15

Stan Van Samang

Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 16 FEB • 20.00

Opposites attract

Anemos & Eigenwijs
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 16 FEB • 20.00

Land van de zwarten

Renaud Patigny & Zanzibar
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

Wereldwijd

Stef Bos
VR • 17 FEB • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 23 FEB • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 18 FEB • 20.30

Agua y Fuego

Belle Perez
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 22 FEB • 20.30

10 CC

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 24 FEB • 20.00

Marimbascap

Belgian Marimba Group
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 24 FEB • 20.30

Me and my producer (2)

Natalia
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 25 FEB • 20.00

Renato Martins & Kai Stensgaard

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 25 FEB • 20.30

Nerveuze vrouwen

Leyers, De Roovere, Paulussen
& Reymier
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 26 FEB • 20.30

Pyjama Days

Bent Van Looy
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

KLASSIEK

DO • 16 FEB • 20.30

Met zuiders temperament

Raphaella Smits
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 19 FEB • 11.00

Doesjetsjka

Aalsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO • 19 FEB • 11.00

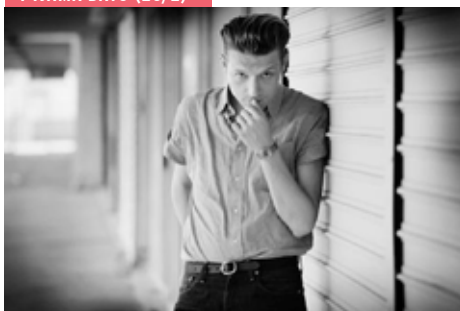
Tmesis

aperitiefconcert
Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

THE COMO MAMAS (8/2)

PYJAMA DAYS (26/2)

TONIO (16/2)

DO • 23 FEB • 20.00

Liebrecht Vanbeckevoort

Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

JAZZ

ZO • 5 FEB • 11.00

Korneel Alsteens & Michel Stas

aperitiefconcert
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 17 FEB • 20.15

Nardozza

Schepers Delirium Quintet
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO • 23 FEB • 20.30

Black Flower/ Akale Wubé

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 1 FEB • 20.30

King of the Belgians

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 5 FEB • 20.00

Tour de France

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 6 FEB • 20.30

La fille inconnue

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 7 FEB • 20.30

Layla M.

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 8 FEB • 20.30

Three generations

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Le ciel flamand

ZO • 12 FEB • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 21 FEB • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vincent

MA • 13 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 19 FEB • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 14 FEB • 20.30

The History of Love

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 14 FEB • 20.30

Bacalaureat

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 15 FEB • 20.30

Pippa

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Tonio

DO • 16 FEB • 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 26 FEB • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR • 17 FEB • 14.00 EN 20.00

Demain

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA • 20 FEB • 20.30

The Grown-ups

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 20 FEB • 20.30

Snowden

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 21 FEB • 20.30

A quiet passion

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 22 FEB • 20.00

Black

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

WO • 22 FEB • 20.30

The Handmaiden

Overijse, CC Den Blank, w02 687 59 59

DO • 23 FEB • 14.30

Café Derby

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

MA • 27 FEB • 14.00

Allemaal familie

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 27 FEB • 20.30

Captain Fantastic

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 28 FEB • 20.30

Miss Peregrine's home for peculiar children

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 28 FEB • 20.30

Neruda

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 28 FEB • 20.30

Noces

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VANAF 5 FEB

Luc Peire. Ruimte

Drogenbos, FeliXart museum,
02 377 57 22

TOT 11 FEB

Arm Brussel

Lieselore Van Hertum
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

15 FEB TOT 19 MAA

Laura Verherbrugge

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 5 MAA

Picasso. Sculptures

Brussel, Bozar, www.bozar.be

DO • 2 FEB • 20.30

Het gezicht van de oorlog

Rudi Vranckx
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

WO • 8 FEB • 19.15

Workshop sushi maken

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

WO • 8 FEB • 20.00

Misbruik in de kerk

Machteld Libert
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DI • 14 FEB • 14.00

Liefde in tijden van angst

Bleri Lleshi
Grimbergen, kasteel La Motte,
02 263 03 43

DO • 9 FEB • 20.00

Asses, 't is 5 voor 12

Lode Pletinckx en panel Assenaren
Asse, bibliotheek, 02 456 01 60

KING OF BELGIANS (1/2)

MISS PEREGRINE'S HOME FOR PECULIAR CHILDREN (28/2)

LUC PEIRE. RUIMTE (5/2)

HET GEZICHT VAN DE OORLOG (2/2)

LEKKERNIJ UIT VIETNAM

Verse lenterolletjes

MOOIESTE PLEK IN VIETNAM

Mijn geboortestreek
Quy Nhon

MOOIESTE HERINNERING

Papa die thuiskwam en
ons op zijn schoot nam

Op zoek naar een zinvol leven

Ze heet Truong Thi Quyen, woont in Meise, is dochter van een Vietnamese bootvluchteling en uitbaatster van een succesvol restaurant in Brussel. Verliefd op haar geboorteland, maar ook verknocht aan de Rand.

TEKST Nathalie Dirckx • FOTO Filip Claessens

Een vat vol tegenstrijdigheden en wijsheden, maar bovenal een vrouw die met vallen en opstaan erin geslaagd is er het beste van te maken. 'Ik heb veel geweend in mijn leven. Toen ik negen was, verliet papa met zijn vissersboot Vietnam. Ik was te jong om te begrijpen dat hij zich van het communistische juk wou bevrijden. Jaren hebben mijn moeder, broers en zussen in onzekerheid geleefd. Tot hij op een dag een teken van leven gaf en liet weten dat hij door een Belgische boot was gered en voor ons

een veilige haven in België zou zoeken. Die periode van onzekerheid heeft me voor altijd getekend.'

EEN ARM MAAR WARM NEST

In 1986 kwam Quyen in België aan. Ze was veertien. 'De eerste jaren was het knokken. Wij dachten dat mensen in het rijke westen een luilekker leventje leiden, maar al snel kwamen we erachter dat we keihard zouden moeten werken. Papa bezat niets, behalve een kapotte fiets. Al het geld was naar de vliegtuigtickets gegaan om ons naar België te brengen. In het begin durfden we al eens klagen, maar dat heeft niet lang geduurd. Papa maakte ons duidelijk dat hij voor ons zijn leven had geriskeerd en dat het nu aan ons was iets van ons leven te maken.' Quyen praat met genegenheid over haar vader. 'Mijn vader kon streng zijn, maar ook zachtaardig.'

ZORG VOOR DE ANDERE

Van haar vader heeft ze geleerd om door te zetten. Om telkens je valt, opnieuw recht te staan en door te gaan. En wat gaf haar moeder haar mee? 'Hoe ouder ik word, hoe meer

DE

AUF DER SUCHE NACH EINEM SINNVOLLEN LEBEN

Sie heißt Truong Thi Quyen, wohnt in Meise, ist Tochter eines vietnamesischen Bootsflüchtlings und Betreiberin eines erfolgreichen Restaurants in Brüssel. Eine Frau, der es so recht und schlecht gelungen ist, das Beste daraus zu machen. 'Als ich neun war, verließ Papa mit seinem Fischerboot Vietnam, um sich vom kommunistischen Joch zu befreien. Jahrelang waren wir ahnungslos, bis er eines Tages ein Lebenszeichen von sich gab. Diese Zeit der Ungewissheit hat mich für immer gezeichnet.'

'Die ersten Jahren in Belgien haben wir uns durchschlagen müssen. Wir dachten, dass Menschen im reichen Westen wie im Schlaraffenland lebten, aber schon bald zeigte sich, dass wir knallhart würden arbeiten müssen.' Für andere zu sorgen, gehörte da dazu, doch Quyen will ihre Grenzen verlegen, sich entwickeln und neue Horizonte erkunden. 'Doch wird dieses Streben mich auch glücklicher machen?'

ik besef dat ik op mijn moeder lijk. Haar hele leven bestaat erin voor de andere zorg te dragen. In Vietnam werkte ze overdag op de akker als landbouwster. 's Avonds was ze afgemat, maar dat belette haar niet om voor ons te koken. Dat is herkenbaar. Weet je dat ik na de middagshift nog altijd naar huis rij om voor mijn gezin te koken? Het is sterker dan mezelf. Er bestaat inderdaad een verwachtingspatroon dat je als Vietnamese vrouw jezelf ten dienste stelt van de andere. Zelf voel ik mij zowel een westerse als een Vietnamese vrouw. Zorgen voor de andere is mijn tweede natuur, maar er is ook het verlangen om mijn grenzen te verleggen, mezelf te ontdekken en verder te ontwikkelen en nieuwe horizons te verkennen. Maar zal die zoektocht mij ook gelukkiger maken? Het is een vraag die me de laatste tijd bezighoudt.'

MET VOLLE AANDACHT IN HET LEVEN

Onlangs bracht Quyen een paar dagen door in een monnikenklooster in het zuiden van Frankrijk. Ze had nood om stil te staan bij het leven dat ze leidt. Om te luisteren naar haarzelf. 'Ik ben op een punt gekomen dat ik intenser en bewuster wil leven. Vind je niet dat we te vaak vergeten 'het nu' ten volle te beleven? Die retraite heeft me doen inzien hoe belangrijk het is om het verleden los te laten, in het heden te leven en te vertrouwen op de toekomst. Ook dat de liefde nood heeft aan oprechte aandacht. Liefde opent ons hart, het is een inclusieve kracht die geen discriminatie kent. Wat ik met al die wijsheden van de monniken ga doen? Het is nog te vroeg om daar concreet op te antwoorden. In ieder geval begin ik vanaf volgende maand met mijn restaurant één namiddag per maand open te stellen voor mensen met Vietnamese roots. Zo wil ik hun eenzaamheid doorbreken. Niet meteen wereldschokkend, maar voor mij een belangrijke stap naar meer mindfulness.'